

PARAFRAZA POSLANICE RIMLJANIMA

By Pastor Jack Sequeira

PREDGOVOR

Nijedna knjiga u cijeloj Bibliji ne objašnjava tako jasno i tako briljantno jevanđelje našega Gospoda Isusa Hrista kao Pavlova poslanica Rimljanima. Namjera velikog apostola je bila otkriti rimskim hrišćanima puno značenje vječnog jevanđelja kako bi se mogli potpuno utvrditi u hrišćanskoj vjeri.

Nijedna biblijska knjiga nije imala takav uticaj na Hrišćansku crkvu u unošenju duhovnog oživljavanja i reformacije kao ova poslanica. Obasjan istinom o opravdanju vjerom, koja je vrlo jasno izložena u ovom pismu, Martin Luter se oslobodio od robovanja legalizmu i postao vođa Protestantske reformacije. On je ovu Pavlovu poslanicu etiketirao kao “najjasnije jevanđelje od svih.” Ista doktrina dovela je do obraćenja mnogih kroz istoriju.

Danas ne samo što postoji očajnička potreba za oživljavanjem i reformacijom u Hrišćanskoj crkvi, već nikada u istoriji Božjeg naroda nije bilo važnije za vjernike da se potpuno ukorijene u Hristu nego u ovom vremenu posletka. Suština jevanđelja ostala je ista kao i u Pavlovo vrijeme. Međutim, mnogima je njegov stil pisanja stran i teško razumljiv jer tadašnji hrišćani su pripadali različitoj kulturi, mentalitetu i duhovnoj podlozi.

Svrha ove donekle slobodne parafraze poslanice Rimljanima je premostiti taj ponor između Pavlovog vremena i našeg, kako bi poruka poslanice bila od što većeg značaja za savremene hrišćane i zauzvrat unijela reformaciju u životu onih koji su gladni i žedni Hristove pravednosti. Isus je jasno istakao da će se prije nego kraj dođe “ovo jevanđelje o carstvu propovijedati po svemu svijetu za svjedočanstvo” (Matej 24:14). Centralna poruka trostruke anđeoske vijesti iz Otkrivenja 14:6-12 je Vječno Jevanđelje.

Naravno ova parafraza u svakom tekstu prati Pavlovu misao što je moguće tačnije ali ne polaže pravo na nepogrešivost. Stoga je njen primarni cilj podstaknuti istraživača na dublje proučavanje poslanice. Preporučuje se uporedo korišćenje još nekoliko dobrih prevoda Biblije, i, ako je čitaocu to moguće, grčkog originala.

“Upoznaćete istinu i istina će vas izbaviti” (Jovan 8:32).

PRVA GLAVA

Prolog: Moj dragoj braćo hrišćanima u Rimu

1. Moje ime je Pavle, i smatram se robom Isusa Hrista koji me je izabrao za apostola i posebno odvojio da objavim Božju dobru vijest o spasenju. **2.** Ove dobre vijesti Bog je još davno bio obećao preko svojih proroka koji su ih zapisali u Svetoj Knjizi, koju sada zovemo Stari Zavjet. **3.** Ona se bavi darom Njegovog ljubljenog Sina, Isusa Hrista našega Gospoda, koji je, da bi nas spasio, uzeo na sebe našu zajedničku oslabljenu prirodu kojoj je bilo

potrebno iskupljenje i stvamo došao kao Davidov potomak; ali karakterom i činjenjem pokazao, u duhu, ljubavi i svetosti, da je bio Sin Božji. **4.** Bog je to i dokazao vaskrsavajući ga iz mrtvih, nešto što ne bi mogao legalno uraditi da je Hristos, makar i mišlju, sagriješio.

2. Kroz Hrista čitavo čovječanstvo se pomirilo sa Bogom a meni je povjereno, kao apostolu, da objavim dobru vijest neznabožačkom svijetu, podstičući ih da prihvate spasenje vjerom, kroz poslušnost istini kao što je u Hristu, **6.** baš kao što uradiste i vi u Rimu i sada pripadate Isusu Hristu. **7.** Ovo pismo je naslovljeno svim dragim hrišćanima u Rimu, vama koji ste sada Božji posebni narod i od Njega pozvani sveti. Neka vas ovo pismo nađe u miru koji dolazi od Boga Oca i našega Gospoda Isusa Hrista.

Divljenje i briga za rimske hrišćane

8. Htio bih se prvenstveno zahvaliti Bogu u ime Isusa Hrista za vaše golemo svjedočanstvo o kojem se priča kroz cijelu Rimsku imperiju! Kako je samo vaša vjera u Hrista čvrsta uprkos strašnom progonstvu! **9.** Takode želim da znate da vas stalno pominjem u svojim molitvama; ovo je čista istina, i Bog, kojemu služim u objavljivanju dobre vijesti o Njegovom Sinu, mi je svjedok. **10.** Pored toga, iskreno se zauzimam pred Bogom da napokon po Njegovoj volji lično dodem k vama **11.** da podijelimo neke od čudesnih duhovnih istina koje su mi otkrivene, kako bi se vaša vjera još više učvrstila. **12.** Drugim riječima, želim da se uzajamno međusobno hrabrimo u vjeri, vi mene i ja vas.

13. Osim toga, želim da znate, braćo, da sam nekoliko puta bio planirao da vas posjetim u Rimu kako bih vam se mogao pridružiti u vašem evanđelističkom naporu i zadobiti koju dušu za Hrista, kao što sam drugdje činio. Ali, na nesreću, pritisak zadaće se uvijek priječio na putu [*Rim. 15:20-22*]. **14.** Vidite, obavezan sam svim klasama ljudi, obrazovanim ili neobrazovanim, bogatim ili siromašnim, da objavim ovo čudesno jevanđelje. **15.** Prema tome, koliko je to u mojoj moći, iznad svega žudim da propovijedam ove dobre vijesti o Hristu svima koji su u Rimu. **16.** Jer premda mnogi ismijavaju ovo jevanđelje, nema ničeg slavnijeg za mene od ove dobre vijesti o spasenju *u Hristu*; jer je sama sila Božja da spase svakoga koji će cijeliti i primiti ovaj dar koji se prvo nudio Jevrejima a sada se ima objaviti ostatku čovječanstva.

17. Samo kroz ovo jevanđelje, Božju pravednost *u Hristu*, Bog može postaviti ljudski rod prav pred Njim; naš dio od početka do kraja je primati ga vjerom, motivisani sve dubljim i dubljim iskrenim vrednovanjem onoga šta je stajalo Boga da nas spase u svom Sinu. Evo kako to postavlja prorok Avakum u Starom Zavjetu: “Samo onaj koji je pravedan kroz vjeru imaće vječni život.”

Sveopšta grešnost čovječanstva

18. Kao što znate, Božje nezadovoljstvo ili gnjev se jasno otkriva sa neba protiv svih koji misle da mogu živjeti bez Njega, uživajući u grijehu i hotimice suzbijajući istinu. **19.** Žalosno je što čak iako im se preko savjesti obznanjuje da Bog postoji i da se duboko brine za njihovo blagostanje, oni ne žele da ga priznaju. **20.** Otkako je Bog stvorio ovaj naš divni svijet, koji jasno demonstrira Njegovo postojanje i stvaralačku silu, čovječanstvo u svom grešnom stanju ne želi da se potčini Njegovoj vlasti, čak iako je to za njihovo vlastito dobro.

Dakle jasno je, svako ko odbacuje Boga ne može se opravdati pošto ovo odbacivanje nije iz neznanja već hotimično.

21. Grešno srce je tako beznadežno zlo da umjesto priznavanja Boga kao Boga, ljudi su nezahvalni i neradi proslaviti ga ili cijeniti; nasuprot, u svojoj gluposti više vole besmislene špekulacije i kao rezultat toga njihova nezahvalna srca bivaju obuzeta tamom. **22.** U ovakvom stanju, dok polažu pravo na mudrost, oni se u stvari ponašaju kao glupaci, **23.** zamjenjujući jedinoga istinitoga vječnoga Boga vlastitom tvorevinom nalik smrtnome čovjeku, pticama, četvoronožim životinjama, gmizavcima, ili humanističkim idejama o spasenju (kao što je marksizam), itd.

Božje ostavljanje povećava grijeh

24. Zato ih je Bog prepustio njihovom sopstvenom izboru, da se odaju izopačenom seksu i zlim prohtjevima svoje grešne prirode, pokazujući na taj način unižavajuće rezultate podatljivosti. **25.** Ovo je stanje koje vidite danas; ljudi su tako izokrenuli istinu da radije služe sebi i svojim idejama nego Bogu nebeskome, koji ih krijepi i od koga proističu svi blagoslovi.

26. Pošto ne žele da Bog bude dio njihovog života, zato ih On ostavi da se odaju svojim unižavajućim strastima: **27.** žene odate lezbejstvu i muškarce homoseksualizmu, raspaljene svojim izopačenim strastima jedni na druge, upražnjavajući svakojake sramne poroke, i kao rezultat podnoseći neizbježne posledice svog neprikladnog ponašanja.* **28.** I zato što insistiraju na odbacivanju Boga, On koji je *agape* Ijubav im se ne nameće nego ih prepušta vlastitim zamislima. **29.** Rezultat toga je povećanje svih oblika zločina i sramnog ponašanja kao što su zloba, zavist, mržnja, ubistva, svađe, prevare, itd.

30. Muškarci i žene postadoše izdajice, otvoreni klevetnici, bogomrsci, siledžije, ponositi, hvališe, izmišljači novih oblika zala, nepokomi roditeljima, **31.** nesavjesni, podmukli, i lišeni ljubavi ili sažaljenja. **32.** Sve to uprkos činjenici što znaju da će ovo rezultirati božanskom odmazdom, kaznom vječne smrti; ipak oni ne samo da upražnjavaju te strašne stvari nego čak i druge ohrabruju da ih čine.

DRUGA GLAVA

Božji sud je nepristrasan

1. Zaista, vi koji ste samopravedni [*ovdje se misli na Jevreje*] i brzi u osuđivanju drugih, moram istaći da vi u stvari osuđujete sebe; jer koji se nameću kao sudije podjednako su krivi za te iste grijeha. **2.** Kao što znate, samo je Bog pravno kvalifikovan da presuđuje onima koji se upuštaju u grijeha koje sam opisao. **3.** Dok vi koji postupate kao sudije onih koji

---

* Sadašnja stopa bolesti koje se prenose polnim putem je bolno upozorenje da se savremeni svijet kreće u istom pravcu kao i rimski u Pavlovo vrijeme.

upražnjavaju takve grijeha, a sami pak tajno nastavljate činiti isto, da li i za trenutak mislite da ćete izbjeći Božji sud?

4. Zar ne shvatate da samo zbog ljubavi Božje koji je bogat u dobroti, toleranciji i strpljenju još uvijek živite? I ne treba li ovo da vas navede da mu se obratite u poniznosti i dubokom iskrenom pokajanju? **5.** Umjesto toga, vaše tvrdoglavo odbijanje da priznate da ste i sami grešnici i da vam je stoga potrebna Božja spasonosna milost jednog dana će vam biti na propast, kad se suočite sa realnošću vlastite osude na dan suda. **6.** Jer kad Bog na kraju uzasudi svijetu, On će svima platiti upravo onako kako zaslužuju.

7. Oni koji su u iskrenosti strpljivo bili uključeni u dobrim djelima i stavili Boga na prvom mjestu primiće vječni život, **8.** dok oni koji su odbacili Božju milost i insistiraju na zavisnosti o sebi, koji neprekidno i istrajno odbijaju molbe Svetog Duha, požnjeće posledice svojih djela kad ih Bog prepusti sopstvenom uništenju. **9.** A ovo važi za sve, bez obzira da li ste Jevrejin ili neznabožac, jer Bog nema miljenika. **10.** Na isti način, slava, čast i mir izliće se na sve koji streme činjenju dobra, počevši sa Jevrejima i završivši sa neznabošcima. **11.** Jer još jednom, kod Boga nema pristrasnosti.

12. Svima će nam biti suđeno prema svjetlosti koju smo primili; oni koji su sagriješili bez poznavanja zakona sudiće se prema osvjedočenju njihove savjesti, dok će se oni koji su sagriješili poznavajući zakon smatrati odgovornim prema zakonu. **13.** Činjenica da imate znanje o zakonu sama po sebi vas ne čini pravednim, pošto zakon zahtijeva savršenu poslušnost svim zapovijestima prije nego se neko može proglasiti pravednim [*Rim. 10:5; Gal. 3:10*]. **14.** Zaista, neznabošci koji nikada nijesu čuli zakon ali se pokoravaju svojoj savjesti na pravi način proglašiće se pravednim, pošto im savjest ima učinak zakona. **15.** Oni svojim djelima pokazuju da su pokorni zakonu napisanom u njihovim srcima; savjest ih brani ili osuđuje, zavisno od toga kako su odgovorili na unutrašnje osvjedočenje, **16.** jer će se svaka tajna pomisao, pobuda ili ubjeđenje jednog dana otvoreno iznijeti na sudu kad Bog uzasudi svijetu preko Isusa Hrista, prema jevanđelju koje propovijedam.

Razobličeno licemjerstvo Judaizma

17. Gle, vi koji se zovete Jevreji i oslanjate se na svoje znanje zakona i hvalite se da ste jedini koji poznaju Boga, **18.** tvrdeći da razumijete Njegovu volju, i da ste sposobni određivati šta je pravo a šta pogrešno iz svog znanja o zakonu, **19.** mislite da ste jedini kvalifikovani da vodite slijepe, jedina prava svjetlost onima koji pipaju u tami, **20.** istinski tutor bezumnima i učitelj mladima, smatrajući da jedini imate pravilno poznanje istine kako je navedena u knjizi zakona!

21. Vi koji polažete pravo na sve te privilegije i hvalite se da ste jedini koji mogu objasniti istinu, ne učite li i same sebe? Vi koji propovijedate da ljudi ne krađu, zar i sami nijeste krivi za krađu? **22.** Vi koji upozoravate ljude da prestanu činiti preljubu, ne činite li je i sami? Vi koji se spolja gadite na idolatriju, ne iznuđujete li njihove hramove? **23.** Neprekidno se hvališete zakonom, ali u stvarnosti ne obesčašćujete li Boga kršeći ga? **24.** Jer, kao što Biblija jasno ukazuje, ime Božje se huli među neznabošcima zbog vašeg licemjerstva. **25.** Vi možda tvrdite da ste Božji narod zato što ste obrezani, ali ako ne ispunjavate cijeli zakon vaše obrezanje je bezvrijedno i stoga se ne razlikujete od neznabožaca koji su neobrezani.

26. U stvari, zar ne vidite da će se neobrezani neznabožac koji živi dobrim životom prema onom kako najbolje zna smatrati Božjim djetetom? **27.** I neće li ovaj neznabožac, koji nikad nije obrezan, ali se ipak pridržava zakona napisanog u njegovom srcu, osuditi vas koji

ste obrezani i imate eksplicitno znanje o zakonu ali u praksi ste licemjeri? **28.** Vidite, pravi Jevrejin u Božjim očima nije onaj čijim venama slučajno teče jevrejska krv, i pravo obrezanje nije spoljašnja fizička stvar; **29.** već je pravi Jevrejin u Božjim očima osoba koja ga iz srca istinski cijeni, i pravo obrezanje je duhovna stvar, uklanjanje nevjerstva, a ne samo spoljašnji čin. Takav čovjek je pun hvale i divljenja za ono što je Bog učinio i nema povjerenja u sebe [Fil. 3:3].

TREĆA GLAVA

Prednost Jevreja

1. Da li to znači da nije nikakva prednost biti Jevrejin? Ili da obrezanje nema značaja? **2.** Nikako; nije to ono što pokušavam da kažem. Jevreji su izvjesno bili privilegovani narod i imali ogromne prednosti; prije svega imali su jasno znanje o Bogu i Njegovom zakonu kroz pisanu Riječ koja im je data. **3.** Na nesreću, neki su zloupotrijebili te privilegije i tako izokrenuli istinu Božju. Ali da li to na neki način poništava Božju istinu? **4.** Svakako ne. Bog je uvijek istinit i pravedan; problem je čovjekova nevjernost prema istini. Kao što Pismo kaže: “Kad Ti, o Gospode, govoriš, uvijek si pravedan i čist u sudu svojem” [Ps. 51:4].

5. Dakle pošto naša nevjernost izlazi na vidjelo ili dokazuje da je Bog u pravu, kako ćemo odgovoriti? – da nije fer (upotrijebiću tipično ljudsko rezonovanje) da nas Bog kažnjava, vidjeći da ga naša nepravednost brani? **6.** Nikako! Zar ne vidite da ako bi Njegovo postupanje sa nama Jevrejima bilo nefer, kako bi mogao suditi cijelom svijetu u istini? **7.** Ili, kao što neki tvrde: “Ako je Božja istinitost evidentna kad se poredi sa mojom lažuošću, zašto sam i dalje stojim osuđen, kad u stvari činim Bogu uslugu?” **8.** Rezonujući tako mogli bismo i ovo učiti: “Zašto ne bi činili zlo kako bi se Božja pravednost istakla;” ovo je u stvari ono zašta me lažni izvještači optužuju da učim. Sve što mogu kazati je da će ti lažni izvještači zasigurno primiti svoju pravednu kaznu.

Čitavo čovječanstvo je pod vlašću grijeha

9. Šta je dakle naš zaključak? Možemo li reći da smo mi Jevreji na neki način bolji od neznabožaca, imajući u vidu da smo bili privilegovani većom svjetlošću nego oni? Svakako ne! Kao što smo jasno mogli vidjeti, i mi i neznabošci zajedno smo potpuno pod vlašću sile grijeha. **10.** Kao što Stari Zavjet jasno konstatuje: “Nema ni jednog čovjeka koji je istinski pravedan,” **11.** niti ima ijednoga koji zaista shvata šta je istinska svetost, ili koji traži Boga lišen sebičnih *pobuda* [Fil.2:21].

12. Svako je pod vlašću pohlepe tako da su svi pokvareni; stoga niko nije sposoban činiti dobro, niti jedan pojedinac. **13.** Čak i njihove riječi zaudaraju i jezici im se uvijek međusobno šibaju, poput otrovne zmije koja ujeda. **14.** Njihova usta uvijek su puna kletvi i psovki, **15.** dok su im noge brze na putu osвете. **16.** Svi streme nesreći i bijedi, **17.** jer ne znaju kako da međusobno žive u miru. **18.** Ali što je najgore od svega, niko istinski ne cijeni Boga.

19. Uz ovu strašnu ali tačnu ocjenu palog čovječanstva, jasno je da nikad ne možemo ispuniti svete zahtjeve Božjeg zakona kojem smo obavezni. Stoga cio ljudski rod, bez izuzetka, stoji kriv i osuđen pred Bogom. **20.** Ovo je naša strašna situacija; nijedno ljudsko biće nema ni najmanjeg izgleda da se samo spasi ili se nađe pravedno pred Bogom

pokušavajući držati Njegov zakon; sve što zakon može učiniti je dokazati nam da smo grešnici i robovi sile grijeha [*Rim. 7:14*].

Uvođenje jevanđelja

21. Ali sada se iznese na vidjelo Božji čudesni način spasavanja; Bog je grešno čovječanstvo postavio pravo pred sobom, i to je u potpunosti Njegovo djelo, bez ikakve pomoći s naše strane, čak ni naše držanje zakona nije tome nimalo doprinijelo. Ovo je spasenje koje je Bog obećao preko Mojsijevih spisa i proroka. **22.** Ali sada je to istorijska realnost ostvarena u Isusu Hristu i Njegovoj pravednosti, koja pravednost postaje učinkovita samo kroz vjeru. Ovo se odnosi na Jevreje i na neznabošce podjednako pošto nema razlike, **23.** imajući u vidu da su svi zajednički sagriješili u Adamu [*vidi Rim. 5:12*], i ponaosob svima im konstantno nedostaje Božji ideal življenja životom nesebične ljubavi.

24. Ali dobre vijesti su da sada svako može iskusiti ispravan odnos sa Bogom prihvatajući i iskreno vrednujući Božji besplatni dar spasenja koji je On pribavio za nas nezaslužne grešnike kroz život, smrt i vaskrsenje Njegovog Sina, Isusa Hrista. **25.** Jer Bog je, u svojoj milosti i nepropadljivoj ljubavi prema nama, ponudio svog ljubljenog Sina kao pomirenje za naše grijehе kako bi kroz vjeru u *Hrista* i Njegovo raspeće mogli primiti stvarni oproštaj i izmiriti se sa Njim; Bog je ponudio svoga Sina kao nosioca naših grijehа da zadovolji pravdu zakona tako da sada ima legalno pravo da nam oprašta naše grijehе [*Jev. 9:22*]. Vidite, prije krsta, Bog je jedino mogao opraštati grijehе kroz svoju dobrotu.

26. Ali sada, zato što je cijelo čovječanstvo bilo uključeno u Hristovu smrt [*2 Kor. 5:14*], Bog je savršeno pravedan proglašavajući nas grešnike pravim, to jest, sve koji su vjerom prihvatili ovaj savez sa Hristom Isusom. **27.** Kakve veze ovo ima sa našim hvalisanjem? Za to nema apsolutno nikakvog mjesta. Po kojem osnovu? Na osnovu toga što naša djela nijesu dala nikakvog doprinosa u pravcu našeg spasenja, već ga primamo vjerom kao potpuno besplatan dar od Boga. **28.** Jer stvar je u tome što se čovjek opravdava jedino kroz vjeru a naše držanje zakona ne doprinosi tom pravom položaju pred Bogom. **29.** Da li Bog ovako spasava Jevreje? Ili je to primjenljivo samo na neznabošce? Ne, to se odnosi i na Jevreje i neznabošce podjednako.

30. Vidite, Bog ima samo jedan način spasavanja čitavog čovječanstva, bilo da smo Jevreji ili neznabošci bez obzira da li smo živjeli u starozavjetnom periodu ili živimo u novozavjetnim vremenima; a taj način je bio uključivanjem cijelog ljudskog roda u svetu istoriju Njegovog Sina, Isusa Hrista. Naš udio od početka do kraja je odgovarati vjerom motivisanom ljubavlju [*Gal. 5:6*]. **31.** Da li to znači da istina o pravednosti ili opravdanju vjerom ukida ili zaobilazi zakon? Uopšte ne! Božji način spasavanja u *Hristu* potpuno ispunjava sve zahtjeve zakona u našu korist – kako pozitivne zahtjeve tako i njegovu pravdu, jer u Hristovoj svetoj istoriji zakon je bio potpuno zadovoljen [*Rim. 10:4*].

ČETVRTA GLAVA

Pravednost vjerom je nezavisna od dobrih djela

1. Da bi dokazali da Bog ovako spasava čitavo čovječanstvo, (posebno vama Jevrejima), hajde da razmotrimo situaciju našeg praoca Avraama, koji je prototip spasenog pojedinca. 2. Da je Avraam bio proglašen pravednim ili opravdan na osnovu svojih dobrih djela, on bi se svakako hvalio time; dakako, njegovo hvaljenje bi očito bilo u sopstvenim dostignućima a ne u Božjem besplatnom daru spasenja. 3. Ali šta su činjenice? Sveto Pismo nam kazuje da je “Avraam svoje puno povjerenje poklonio Božjem obećanju o spasenju a ne sopstvenom činjenju a Bog je zauzvrat nagradio Avraamovu vjeru pravednošću” [Post. 32:1, 2].

4. Kad radnik, na primjer, uzima svoju platu, on je ne smatra kao dar ili uslugu svog šefa, već kao naknadu koju je propisno zaradio i zaslužuje. 5. S druge strane, osoba koja ne proizvodi nikakvu pravednost ali zahvalno prihvata vjerom Božji besplatni dar spasenja, koji je pripremljen u Hristu za grešnike, vjera te osobe se nagrađuje Hristovom pravednošću.

6. Upravo ovako i David opisuje dobre vijesti o spasenju odvojeno od ma kakvih dobrih djela koje smo možda učinili, 7. jer je objavio u svojim Psalmima: srećan je čovjek kome je hotinmična neposlušnost [prestup] oproštena, i čije je propuste [grijehe] Bog pokrio; 8. srećan je onaj čiju grešnost [bezakonje] Gospod ne uzima u obzir i nema ništa protiv njega [Ps. 32:1, 2].

Pravednost vjerom je odvojena od obrezanja

9. Da li se ova radosna vijest o pravednosti vjerom odnosi samo na obrezane Jevreje, ili su takode uključeni i neobrezani neznabošci, imajući u vidu da razmatramo Avraamovu situaciju, za kojeg Jevreji kažu da im je otac? 10. Odgovor na ovo pitanje može se odrediti sledećim pitanjem, a to je: kad je Bog priznao Avraamovu vjeru i pripisao mu pravednost, prije ili pošto je bio obrezan? Činjenica je da je Avraam primio dar pravednosti koji dolazi kroz vjeru davno prije nego se obrezao; da budemo precizniji, bilo je to oko 25 godina prije nego je Bog zatražio da se obreže.

11. Zasto je dakle, pitaćete se, Bog uveo obrezanje, imajući u vidu da je Avraam već bio proglašen potpuno pravednim a da nije bio obrezan? Ono nije dodato kao neki ekstra zahtjev za spasenje već prije da zapečati ili potvrdi pravednost koju je već imao vjerom. Vidite, obrezanje, koje simboliše uklanjanje nevjerstva [5 Mojs. 10:16], bilo je uvedeno zato što je Avraam na nesreću skrenuo s puta vjere pokušavajući da ispuni Božje obećanje o sinu kroz vlastite napore, kad je dobio Ismaila [Post. 12 i 15-17]. Tako dakle možemo kazati da pošto je Avraam bio pravedan vjerom dok je još bio neobrezan, on je otac ili prototip svih neznabožaca koji vjeruju kao on, čak iako nijesu obrezani. 12. A pošto je obrezanje potvrdilo Avraamovu pravednost koju je primio vjerom, on takode postaje otac ili prototip obrezanih Jevreja, sve dok, kao Avraam, vjeruju u Božje obećanje o spasenju u Hristu nezavisno od obrezanja. Tako možemo zaključiti da Avraamova situacija dokazuje da je Božji način spasavanja čitavog čovječanstva jedino kroz vjeru.

Pravednost vjerom odvojena od poslušnosti zakonu

13. Znam da se vi Jevreji nećete u potpunosti složiti sa ovim zaključkom i da ćete insistirati na uvođenju zakona. Mogu li vas podsjetiti da obećanje koje je Bog dao Avraamu i njegovim potomcima, o nasljeđivanju nove zemlje, nije bilo pod uslovom da drži zakon već na osnovu pravednosti koja dolazi kroz vjeru [Gal. 3:17, 18]. 14. Jer ako se samo oni koji drže

zakon kvalifikuju da naslijede novu zemlju, onda vjera više ne može biti sredstvo pomoću kojega primamo spasenje, i obećanje Božje postaje beznačajno. Ne možete ga imati na oba načina; jer pravednost kroz zakon i pravednost vjerom su uzajamno isključivi i nikad se ne mogu miješati.

15. Osim toga, istina je da se spasenje nikad ne može zadobiti kroz držanje zakona pošto zakon traži savršenu poslušnost a niko od nas ne može polagati pravo na nju; u stvari svi smo sagriješili i zato zaslužujemo pravednu kaznu od zakona. Zar ne shvatate da svrha zakona nikad nije bila da spasi već da nas ubijedi da kao grešnici stojimo osuđeni, čineći na taj način obećanje o spasenju još poželjnijim? **16.** Bog je, u svojoj velikoj ljubavi i milosti, obećao nama nezasluznim grešnicima spasenje kao potpuno besplatan dar i sve što On traži od nas je da ga prihvatimo vjerom iskrena i zahvalna srca. U tom pogledu, svima, Jevrejima i neznabošcima, spasenje je zagantovano, sve dok žive vjerom kao Avraam na kojega nas upućuje kao na našega oca.

Avraamova vjera je naš primjer

17. Jer Bog je objavio Avraamu u svojoj Riječi: učinih te ocem mnogim narodima [*Post. 17:5*]. Bog ga naziva našim ocem u smislu što ga je postavio da bude primjer ili prototip svima koji će ići njegovim stopama i vjerovati u obećanje Onoga koji može povratiti u život one koji su mrtvi ili stvarati ne zaviseći od prapostojeće materije. **18.** Razmotrite za trenutak Avraamovu vjeru: on je vjerovao da mu Bog može dati sina čak i kad je medicinska nauka kazala da je to nemoguće; zato se i kvalifikovao da bude otac mnogim narodima, jer obećanje je bilo: ovako će biti spaseni tvoji nebrojeni potomci – vjerom [*Post. 15:5, 6*].

19. Avraamova vjera u Božje obećanje postala je tako jaka da nije ni najmanje oslabila, u starosti od stotinu godina kad je shvatio da, ljudski govoreći, nije moguće da dobije sina sa svojom ženom Sarom, jer je bila prošla dob za radanje djeteta. **20.** Ipak on nije ni za trenutak posumnjao, kroz nevjerstvo, u Božje obećanje koje mu je dato nekih dvadeset pet godina ranije; zato je nastavio da hvali Boga i odaje mu slavu, **21.** budući apsolutno siguran u svom umu da Bog može učiniti nemoguće i održati svoje obećanje o sinu, čak i u ovoj poznoj životnoj dobi. **22.** Zato je Bog bio zadovoljan i nagradio njegovu vjeru pravednošću obećanom mu u Hristu [*Gal. 3:16*].

23. Dakle ona konstatacija zabilježena u Svetom Pismu: “vjerova Avraam Bogu i to mu se primi u pravdu,” ne odnosi se samo na Avraama, **24.** nego takođe i na sve nas; jer i nama će se pripisati pravednost ako vjerujemo u Isusa Hrista kojega Bog podiže iz mrtvih. **25.** Jer Bog je Hrista prepustio iskustvu druge smrti na krstu da bi ispunio pravedne zahtjeve zakona za grijeh sviju a zatim ga podigao kako bi Hristos punopravno mogao tražiti opravdanje za nas koji vjerujemo.

PETA GLAVA

Plodovi opravdanja vjerom

1. Pošto sam vas uvjerio u Božji način spasavanja u Hristu, dozvolite da vam sada opišem neke od divnih blagoslova koji dolaze onima koji pozitivno odgovore na jevanđelje. Prvi i trenutni blagoslov koji dolazi nama koji se opravdavamo vjerom je unutrašnji mir sa Bogom. Ovaj mir je moguć kroz Isusa Hrista, u kome smo se potpuno pomirili sa Bogom Njegovim životom i smrću.

2. Drugo, Hristos takođe postavlja nas opravdane vjernike u novi odnos sa Bogom tako da sada stojimo u milosti; to znači da kroz tu istu vjeru sada imamo potpuni pristup sili Božjoj koja se manifestovala u Hristovom zemaljskom životu [1 Kor. 15:10; 2 Kor. 12:9]. Ovo nam zauzvrat daje nadu u iskustvo slavnog Hristovog karaktera, koji se sada reprodukuje u nama, i Njegovog proslavljenog savršenstva kad dođe.

3. Prirodno, sve ovo podrazumijeva patnje i lišavanje naše grešne prirode njenih zlih želja dok strpljivo čekamo blaženu nadu; ali ih podnosimo sa radošću zbog konačne nade, koja je vrijedna čekanja; 4. a ta konačna nada koju strpljivo čekamo je naravno proslavljanje, koje će se ostvariti prilikom drugog dolaska. 5. U međuvremenu, nije nas sramota nazivati se hrišćanima, naprotiv, mi voljno dijelimo i pokazujemo čudesnu *agape* ljubav Božju koju doživljavamo kroz Svetog Duha koji nastava u nama. 6. Ova *agape* ljubav Božja je tako divna da bih vam je htio opisati: dok smo bili krajnje bespomoćni da spasemo sami sebe Bog je poslao svog Sina, u pravo vrijeme, da umre za nas bezbožne buntovnike.

7. Ne postoji ništa u svjetovnoj ljudskoj istoriji što se može porediti sa *agape* ljubavlju, jer konačan izraz ljudske ljubavi je kad je neko dovoljno hrabar da umre za dobrog čovjeka ili zarad dobrog uzroka, a i ovo je nešto što se vrlo rijetko događa. 8. Ali suprot tome, Bog je usmjerio svoju *agape* ljubav prema nama nezaslužnim grešnicima poslavši svog ljubljenog Sina da primi platu za grijeh, što je jednako drugoj smrti, dok smo još bili grešnici. 9. Ali to nije sve. Postavivši nas prave pred Bogom (opravdane) svojom uzvišenom žrtvom, Hristos se uznio na nebo i sada posreduje u našu korist protiv optužbi Sotone, i na kraju će nas odbraniti na sudu.

Svi ovi preobilni blagoslovi rezultat su velike Božje bezuslovne *agape* ljubavi prema nama. 10. Jer, kad je još dok smo bili ogorčeni Božji neprijatelji, On izlio ovu *agape* ljubav na nas i primirio nas k sebi kroz smrt svoga Sina, možete biti apsolutno sigurni da će ova nepropadljiva *agape* ljubav nastaviti da djeluje u našu korist i na naše konačno spasenje kroz Hristovu sveštenu službu na nebu. 11. Iz ovog razloga ne samo što imamo sigurnost i mir, već trebamo svojim životima nastaviti sa hvalom na Božjem neizrecivom daru, našem Gospodu Isusu Hristu, kroz kojega zadobismo pomirenje i otkupljenje.

Dva Adama

12. Da bi potpunije razumjeli i cijenili ovu slavnu istinu o spasenju u Hristu, hajde da razmotrimo našu situaciju u Adamu; jer se spasavamo *U HRISTU* na isti način na koji smo izgubljeni *U ADAMU* [1 Kor. 15:21, 22]. Upravo preko Adama, oca ljudskog roda, grijeh i smrt su postali dijelom nasleđa čovječanstva. Dozvolite da objasnim. Adamov prvobitni grijeh rezultirao je njegovim dolaskom pod osudu i smrtnu kaznu. Ovo zato što mu je Bog jasno obznanio da u dan kad okusi zabranjeni plod zasigurno će umrijeti [Post. 2:17]. Ali ova smrt se proširila na cijeli ljudski rod jer je čitavo čovječanstvo, iako nije odgovorno, bilo uključeno ili sudjelovalo u tom jednom grijehu. Ovo je istina pošto je Bog stvorio čitavo čovječanstvo *u Adamu* [Djela 17:26] i stoga smo bili *u njemu* ili *dio njega* kad je sagriješio. [*Vidi napomenu.]

13. Dozvolite da vam to i dokažem: uzmite na primjer ljudski rod koji je živio prije Mojsija. Ti ljudi su izvjesno griješili; ali pošto Bog još nije bio dao čovječanstvu svoj zakon kao legalni pravilnik do Mojsijevog vremena, On svakako ne bi bio pravičan Bog da ih je osudio na smrt zbog njihovih grijeha. 14. Ipak činjenica je da su ovi ljudi, koji su živjeli od Adamovog vremena do Mojsija, umirali. Da li ih je Bog nepravedno kažnjavao imajući u vidu

da njihovi grijesi nijesu bili otvoreno kršenje Njegovog zakona kao što je bio jedan Adamov prestup? Odgovor je *ne*; ali istina je da su umirali jer *u Adamu* svi smo sudjelovali u njegovom hotimičnom grijehu i stoga moramo umrijeti, bez obzira na naše lične grijehe. Zato je Adam, u izvjesnom smislu, tip Hrista koji je imao doći da spase čitavo čovječanstvo. Jer baš kao što je ono što je Adam uradio obuhvatilo cijeli ljudski rod, tako je na isti način ono što je Hristos uradio obuhvatilo čitavo čovječanstvo samo u suprotnom smislu.

15. Ovo zato što je ono što su Adam i Hristos uradili bilo apsolutno suprotno. Za razliku od Adamovog grijeha, koji je donio sveopštu smrt, Hristos je ispoštovao sve Božje zahtjeve i donio besplatan dar života cijelom čovječanstvu [*Jevr. 9:12*]. Bog je ovo ispunio iz čiste milosti na jedan vrlo osoben način: on je sjedinio oslabljenu ljudsku prirodu kojoj je bilo potrebno otkupljenje sa božanstvom svoga Sina u utjelovljenju tako da smo zaista sudjelovali ili bili umiješani u Hristovoj poslušnosti i svetoj istoriji [*1 Kor. 1: 30; Efes. 1:3*]; tako je Hristos, kao drugi Adam, spasio čitavo čovječanstvo i oslobodio nas. **16.** Dalje, htio bih dodati da je Bog ispunio *u Hristu* mnogo više od prostog brisanja jednog Adamovog grijeha koji je donio smrtnu kaznu na cijeli ljudski rod. Jer u Hristovoj žrtvenoj smrti nije poništen samo Adamov grijeh, već su na krstu svi naši vlastiti grijesi, prošli, sadašnji i budućí, bili takođe izbrisani, tako da smo u Njemu opravdani od svih svojih grijeha.

17. I to nije sve; dok je Adamov grijeh smjestio čitavo čovječanstvo pod vlast smrti tako da niko ne može izbjeći tog “neumoljivog žeteoca,” čudesna istina o Božjoj milosti je da svi koji vjerom primaju dar života *u Hristu* ne samo da će biti podignuti na vječni život, već mnogo više, vladaće sa Hristom kroz beskonačne vjekove vječnosti [*Rim. 8:17; Otkr. 20:6; 22:5*]. Siguran sam da ćete se složiti sa mnom da je ovo preobilna milost. **18.** Ovo je dakle srž onoga što sam pokušao da pređemo: Adamovim jednim grijehom čitavi ljudski rod je osuđen i prima kaznu vječne smrti. To znači da legalno niko od nas nema prava da živi i zato smo rođena djeca gnjeva [*Efes. 2:3*]. Na isti način, Hristova savršena poslušnost je oslobodila čitavo čovječanstvo tako da *u Njemu* stojimo legalno opravdani i kvalifikovani da živimo zauvijek. Ovo su dobre vijesti jevanđelja.

19. Pored toga, Adamov jedan grijeh takode nas je učinio robovima grijehu [*Rim. 7:14*] tako da se svi radamo sa grešnom prirodom koja, u i od sebe, nije sposobna da se pokorava Božjem svetom i pravednom zakonu [*Rim. 7:14-25*]. Slično tome, Hristova poslušnost nas je iskupila od pokvarenosti naše grešne prirode tako da, kad dođe da nas povede na nebo, On će zamijeniti naša grešna tijela sa bezgrešnim tijelima, sličnim Njegovom kad je ustao iz mrtvih. Ovo je dio našeg slavnog nasleđa *u Hristu* [*Rim. 3:20, 21*].

20. I kako se zakon uklapa u sve ovo? Bog je uveo zakon da nam pokaže ili nas uvjeri u strašni rezultat Adamovog jednog grijeha, koji je proizveo cijeli ljudski rod grešnika pod vlašću sile grijeha. Ali baš kao što se jedan Adamov grijeh umnožio preko njegovog potomstva, dobra vijest jevanđelja je da se Božja spasonosna milost još više umnožila. Jer *u Hristu* ne samo što je Bog iskupio cijelo čovječanstvo od grijeha, Adamovog plus naših, već kroz Njega možemo biti više nego pobjednici [*Rim. 8:3*]. **21.** Dakle, baš kao što grijeh vlada nad svakim Adamovim djetetom od rođenja do smrti, tako i mi vjernici moramo sada dopustiti milosti da vlada nad nama dok nas Isus Hristos ne uvede u vječnost prilikom svoga drugoga dolaska.

---

*Pojašnjenje teksta u Rimljanima 5:12

Pavle razmatra položaj čovječanstva u Adamu od 12 do 14 stiha kako bi pokazao da je Adam tip ili prilika Hrista (14 stih posljednji dio). Razlog zašto je smrt koja je proistekla od Adamovog jednog grijeha prešla na čitavo čovječanstvo nije zato što Bog prenosi Adamovu krivicu na nas već što su svi sagriješili u Adamu (ne kao Adam). Mogu se navesti najmanje četiri razloga koji pokazuju da je to Pavlova ideja u 12 stihu:

1. Pavlova upotreba aorista podrazumijeva čin jednom za sve u prošlosti.
2. U 13 i 14 stihu ljudi koji su živjeli od Adama do Mojsija su umirali iako njihovi grijesi nijesu bili kao Adamov prestup.
3. U stihovima 15-18 Pavle četiri puta izjavljuje da smo osuđeni i umiremo zato što smo u Adamovom grijehu a ne zbog naših grijeha.
4. Ako svi umiru zato što su svi sagriješili kao Adam, po ovoj analogiji u Hristu, morali bismo učiti da svi žive jer su svi poslušni kao Hristos. Ne samo što je to sušta suprotnost Pavlovoj misli, već bismo bili krivi za učenje legalizma.

Srž paralele u Rimljanima 5:12-21 između Adama i Hrista počiva na ideji o solidarisanju čovječanstva u Adamu i u Hristu. Riječ Adam u Starom Zavjetu uglavnom ima kolektivno značenje. Na isti način, Novi Zavjet naziva Hrista posljednjim ili drugim Adamom. Novozavjetni naučnik Bruk Fos Vestkot (Brooke Foss Westcott) kaže: "Ako je Hristos preuzeo našu prirodu na sebe, kao što vjerujemo, jednim činom ljubavi, nije jednoga već svih. On nije bio samo jedan čovjek među mnogim ljudima, već se u Njemu sabralo čitavo čovječanstvo i tako je ono sada tako reći organski sjedinjeno s Njim. Njegova djela u pravom smislu su naša djela, ukoliko shvatamo to jedinstvo. Njegova smrt je naša smrt, Njegovo vaskrsenjeje naše vaskrsenje." (The Gospel of the Resurrection, p. 39)

ŠESTA GLAVA

Opravdanje vjerom znači biti mrtav grijehu a živ Bogu

1. Dakle kako se sada moramo odnositi prema ovoj čudesnoj istini o spasenju milošću? Možemo li reći da pošto je Hristova iskupiteljska milost poništila Adamov grijeh plus sve naše vlastite grijehe, sada smo na slobodi da uživamo u grijehu, imajući u vidu da nas je milost oslobodila od svake osude [Rim. 8:1]. 2. Ne, nikad! Kako bi ikad tako nešto mogli pomisliti kad znamo da je Hristova smrt grijehu uključila cijelo čovječanstvo [2 Kor. 5:14] a mi vjernici se vjerom poistovjetili sa tom smrću? [Gal. 2:20]. 3. Ili nijeste svjesni značenja krštenja, da je to javno priznanje koje objavljuje našu zajednicu vjerom u Hrista i Njegovo raspeće? 4. To znači da Njegova smrt grijehu postaje naša smrt grijehu; Njegova sahrana postaje naša sahrana – simbolički izražena uranjanjem u vodu prilikom krštenja; i baš kao što je Bog podigao Hrista iz mrtvih svojom nesavladivom silom, i mi moramo dopustiti toj istoj sili, koja sada nastava u nama kroz Svetog Duha, da nas kontroliše u novom hrišćanskom životu [Rim. 8:11].

5. Jer pošto smo se vjerom poistovjetili sa Hristom, sudjelujući u Njegovoj smrti grijehu, isto tako se moramo identifikovati vjerom sa Njegovom vaskrsлом prirodom, očišćenom od grijeha. 6. Znajući ovo – da je naš egocentrični, grešni život raspjet sa Hristom, okončavši tako izvor našeg problema grijeha – mi sada možemo vjerom iskusiti oslobodenje i ne biti više robovi grijehu [Gal. 2: 20].

7. Jer kad grešnik umire, takav čovjek ne samo da je zadovoljio pravdu zakona, već se takode oslobodio od vlasti grijeha. 8. I ako smo umrli sa Hristom, našim nosiocem grijeha, izvjesno vjerujemo da ćemo s Njime živjeti u vječnosti, 9. jer znamo da je Hrist umro samo jednom i bio podignut iz mrtvih da nikad više ne umre; smrt više nema vlasti nad Njim. 10. Ovo zato što kad je Hristos umro na krstu, umro je smrću koju zakon zahtijeva za svakog

grešnika, koje je druga smrt, a što sada živi, živi u neraskidivoj zajednici sa svojim Ocem Bogom našim, i nikad se više neće suočiti sa Božjim napuštanjem kao što je to bilo na krstu.

11. Na isti način, i vi koji ste sjedinjeni s Hristom vjerom, morate se smatrati mrtvim grijehu, kao oni koji su prekinuli takav odnos, i sada živjeti u neraskidivoj zajednici sa Bogom. **12.** Prema tome, ne dozvolite da sila grijeha vlada nad vama tako da se morate pokoravati njenim zahtjevima. **13.** Niti dopuštajte da grjehovni prohtjevi kontrolišu razne djelove vaših tijela radi zadovoljenja vlastitih grešnih ambicija; već se vjerom stavite na raspolaganje Božjemu Svetome Duhu i dozvolite mu da koristi vaša tijela kao oruđa za činjenje dobrih i pravednih djela.

Opravljanje vjerom znači biti rob Božji

14. Jer zapamtite, grijeh više nema autoriteta nad vama koji ste u Hristu; on nema prava da vlada nad vama niti vas može vječno uništiti, zato što legalno više niste pod zakonom, u smislu starog zavjeta, odakle grijeh dobija silu da ubija grešnike [1 Kor. 15:56]; već ste sada pod milošću, novim zavjetom Božjim, koji ne uništava već spasava do kraja [Jev. 7:25]. **15.** Da li to znači da možemo iskoristiti ovu istinu? Ono na šta aludiram je sledeće: pošto grijeh više ne može uništiti nas hrišćane, jer više nismo pod jurisdikcijom zakona već pod Božjom spasonosnom milošću, možemo li kazati: “zaista nije važno hoćemo li nastaviti griješiti?” Odgovor je definitivno *ne!*

16. Dobro znate da u robovlasničkom društvu, kad se neko stavi na raspolaganje gospodaru kao rob, on mora slušati svog gazdu u svemu što traži. Tako je i na duhovnom području; kad izaberete da služite grijehu on vam postaje gospodar i vlada nad vama dokle vas ne odvede u grob. S druge strane, ako ste odlučili pokoravati se jevandjelju, tada ste odabrali Boga za svog gospodara i morate se pokoravati Onome koji je začetnik pravednosti a ne grijeha. **17.** Svi vi vjemici se možete zahvaliti Bogu jer ste svi rođeni robovi grijehu što je posledica pada [Rim. 7:14]; sada, iz dubine svog srca, pokoriste se se jevandjelju kojemu ste naučeni; **18.** i oslobodivši se vlasti grijeha, izabrate, po vlastitoj slobodnoj volji, da budete robovi našega dobrog Boga, izvora svake pravednosti.

19. Koristim ovu ilustraciju o ropstvu jer shvatate kako vaša grešna priroda robuje grijehu; ali sada ono što vam savjetujem je da baš kao što ranije predavaste razne djelove svog tijela na nečista djela i uvijek rastućem bezakonju, da tako i sada kad ste slobodni od grijeha milošću Božjom, pokoravate svoja tijela činjenju dobra, imajući Hristov sveti karakter za svoj životni cilj [Fil. 3:12-14]. **20.** Sjetite se... kad ste bili robovi grijehu sve što ste mogli činiti bili su grijesi, jer su čak i vaša dobra djela bila ukaljana sebičnošću. Kakva vam je bila korist od toga, sada kad vidjeste svjetlost? Dakako nikakva; ne samo da se stidite svoje prošlosti već da ste nastavili sa takvim stilom života to bi se završilo vječnom smrću.

22. Ali sada kad ste oslobođeni od dominacije grijeha i postali robovi Božji po vlastitom izboru, blagoslov koji primete je dvostruk; to je sveto življenje u ovome životu i radosti vječnoga života sa Bogom o Hristovom drugom dolasku. **23.** Jer baš kao je plata za grijeh smrt tako je milostivi dar Božji vječni život kroz zajednicu u vjeri sa Isusom Hristom našim Gospodom.

SEDMA GLAVA

Oslobođeni ispod jurisdikcije zakona

1. U posljednjem poglavlju, ukazao sam da mi hrišćani legalno više nijesmo pod zakonom [*Rim. 6:14*]. Htio bih se nadovezati na ovo, pošto sam siguran da će neki od vas imati primjedbe na tu konstataciju. Zar ne shvatate, braćo, da kad nas je Hristos oslobodio od dominacije grijeha On nas je takode oslobodio od jurisdikcije zakona? Mogu li podsjetiti vas koji ste vični zakonu [*misli se na Jevreje*] da zakon ima vlast nad čovjekom samo dokje ovaj živ.

2. Uzmite, na primjer, situaciju udate žene: prema zakonu o braku, žena je vezana za muža bračnim zavjetom sve dok su oboje živi. Ali ako joj muž umre, ona se smjesta oslobada bračnog zavjeta i dopušteno joj je udati se za drugoga. 3. Ako, međutim, žena napusti svog muža, bez biblijske osnove, dok je još uvijek živ i uda se za drugoga čovjeka, izvjesno će se smatrati preljubociniteljicom. Ali ovo nije istina ako joj muž umre i ona se kasnije uda za drugoga, pošto je bračni zavjet validan samo “dok su oboje zivi.”

4. Upravo ovako nas je Hristos oslobodio ispod jurisdikcije zakona. Svi mi smo bili obavezani zakonom od rođenja, bas kao što je žena svome mužu u braku. To znači da je zakon imao autoritet nad nama sve dok živimo. Ali kad smo umrli u opštoj Hristovoj prirodi, sa kojom smo se mi hrišćani poistovjetili vjerom i krštenjem, oslobodili smo se od jurisdikcije zakona; a ovo je uradio Bog da bi se mogli vjenčati ili sjediniti sa ustalim Hristom. Rezultat toga je što sada možemo stvarno donositi duhovni rod Bogu, jer to je ono što Hristos može činiti u nama, nešto što zakon nije mogao proizvesti.

5. Ali prije ovog slavnog događaja, dok je naše grešno ja još uvijek bilo pod upravom zakona, nije bilo apsolutno nikakve usklađenosti između zakona i naše grešne prirode tako da je sve što smo radili bilo u potpunoj suprotnosti sa zahtjevima zakona, što zauzvrat znači da smo neprekidno bili pod osudom zakona na vječnu smrt. 6. Ali sada kad je naše grešno ja razapeto sa Hristom a mi legalno oslobođeni ispod zakona i vjenčani sa ustalim Hristom, možemo služiti Bogu na istinski duhovan način, iz srca punog ljubavi, zahvalnosti i radosti nasuprot pređašnjoj motivaciji iz straha, što smo činili pod zakonom.

Božji zakon je svet ali mi smo grešni

7. Dakle da li činjenica da nas je Hristos oslobodio od grijeha kao i od jurisdikcije zakona znači da su zakon i grijeh srodni? Ne, nikad! U stvari, dijametralno su suprotni. Kroz zakon znamo istinsko i dublje značenje grijeha; jer grijeh je kršenje zakona [*1 Jov. 3:4*]. Na primjer, nikad ne bih znao da je grijeh poželjati nečiju svojinu ili tuđu ženu da zakon nije objavio “Ne zaželi.”

8. Ali grijeh, budući to što jeste, protivan zakonu [*Rim. 8:7*], proizveo je u meni svakojake želje, iznoseći tako na otvoreno činjenicu da sam bijedni rob grijehu i nesposoban da udovoljim zahtjevima zakona, nešto što ne bih u potpunosti otkrio da nam Bog nije dao svoj zakon. 9. U stvari, bilo je vrijeme kad nijesam potpuno shvatao sve implikacije zakona i shodno tome smatrao sebe pravednom osobom vrijednom vječnog života [*Fil. 3:6*]. Ali kad mi je Bog otvorio oči i kad sam shvatio puno i dublje značenje zahtjeva zakona, na svoj užas otkrio sam da sam nesrećni grešnik koji ne zaslužuje ništa do vječnu smrt. 10. Našao sam da

su se zapovijesti, kojima su me u mom odgoju učili kao putu spasenja, okrenule u suštu suprotnost, put smrti.

11. Uistinu moje grešno srce je bilo to koje me sasvim obmanulo [*Jer. 17:9*] i dalo mi ideju da bih mogao spasti sebe kroz držanje zakona. Suprot tome, otkrio sam da sve što zakon može uraditi je osvjedočiti me da sam grešnik i osuditi me na vječnu smrt. **12.** Ovo zato što je zakon svet i njegovi zahtjevi koji osposobljavaju na život su apsolutno sveti, dobri i pravedni.

13. Ali kako sveti zakon koji je apsolutno dobar može biti sredstvo moje smrti? Ne! Nijesam to rekao; nije zakon taj koji je uzrok smrti nego grijeh koji je žalac smrti. Ali zato što zakon osuđuje grijeh, on mu daje legalno pravo da kazni grešnika [*1 Kor. 15:56*]. Međutim, razlog zašto nam je Bog dao zakon nije bio da nas uništi već da nam otvori oči na naše krajnje grešno stanje, nešto vrlo bitno da bi prihvatili Njegov dar spasenja u Hristu.

Čovjekova grešna priroda je nekompatibilna sa Božjim svetim zakonom

14. Tako dakle *možemo* zaključiti da je sam zakon svet i duhovan, ali ja sam grešan, prodat kao rob grijehu. **15.** Moje vlastito iskustvo i iskustvo svake osobe koja živi pod starim zavjetom dokazuje to izvan svake sumnje. Jer čak i kad bih htio živjeti dobrim i pravednim životom, otkrivam da u praksi činim zlo – radim ono na šta mrzim. **16.** I pošto radim ono što zaista ne želim, tada priznajem da su zahtjevi zakona, koji želim tvoriti, dobri.

17. Stvarni problem, dakle, nije moja želja da činim dobro već grešna priroda koja me kontroliše i ne pokorava se mojim dobrim namjerama podstaknutim zakonom. **18.** Tako znam da u meni, to jest u mojoj grešnoj prirodi, ništa dobro ne nastava; jer dok su najdublje želje mog uma činiti dobro, nijesam sposoban da ih i sprovedem. **19.** Umjesto toga, zlo na koje se gadim, ali koje moja grešna priroda želi, je ono što nalazim da neprekidno činim.

20. Shodno tome, pošto mi zla djela nijesu stvarna namjera, to je dokaz da sam rob svojoj grešnoj prirodi s kojom sam rođen i koja je pravi krivac. **21.** Tako dakle, ovo je što sam otkrio da mi je smetnja: kad želim činiti dobro, moja grešna vlada nadamnom i vuče me da radim upravo suprotno. **22.** Jer u dubini duše zaista uživam u pravednim zahtjevima Božjeg zakona; **23.** ali u stvamosti i praksi izgleda da postoji drugo načelo koje nastava u mojoj nižoj prirodi, zakon svoga ja, koji se neprekidno suproti mojim dobrim namjerama, čineći me zatočenikom sile grijeha koja je zahvatila cijelo moje fizičko biće.

24. Oh, kakav sam bijedan i nesrećan čovjek! Ko će me izbaviti iz ovog poražavajućeg stanja mogega grešnoga tijela kojim sam osuđen na smrt? **25.** Zahvaljujem Bogu za način da se ovo izbjegne koji nam je pripremio u Hristu. Tako dakle, u i od sebe, nezavisno od sile Božjega Svetoga Duha, potpuno sam nesposoban proizvesti istinsku pravednost, jer dok se svojim umom želim pokoravati Božjem zakonu, moja grešna priroda se jednostavno ne slaže i stoga me zarobljava na grijeh. Ovo je obilježje pale ljudske prirode i zato je naša jedina nada *Hristova pravednost*, data i uračunata.

OSMA GLAVA

Hristova pravednost se daje Duhom

1. Dakle, dobra vijest jevanđelja nije spasenje kroz samopravednost već kroz vjeru u Hrista. Otuda, nikakvo dakle osuđenje ne počiva na nama koji smo vjerom prihvatili zajednicu sa Hristom Isusom uprkos činjenici da još uvijek imamo grešnu prirodu. **2.** Ovo zato

što je načelo sile grijeha i smrti koje nastava u našoj grežnoj prirodi poraženo i zadat mu je smrtni udarac silom Svetoga Duha koja nastava u ljudskoj prirodi Isusa Hrista; na taj način smo u *Njemu* bili oslobođeni.

3. Jer dok nas Božji zakon nije mogao spasti od grijeha i smrti, imajući u vidu da naša grešna priroda onemogućava zakonu da proizvede pravednost u nama, Bog je to učinio u *Hristu*; On je sjedinio božansku prirodu svoga Sina, u utjelovljenju, sa našom opštom palom ljudskom prirodom kojoj je bilo potrebno iskupljenje i u toj oslabljenoj prirodi koju je Hristos preuzeo, načelo sile grijeha je bilo poraženo i kažnjeno. **4.** Na ovaj način Bog ne samo što je spasao čitavo čovječanstvo već je također dokazao da se pravedni zahtjevi zakona mogu ispuniti u nama novorođenim hrišćanima ako, poput Hrista, naučimo hoditi u sili Duha i ne zavisimo o svojoj grešnoj prirodi.

5. Jer oni koji dopuštaju sebi da ih kontroliše vlastita grešna priroda nalaze da su im misli neprekidno pod vlašću grešnih želja tijela; dok oni koji hode u sili Božjega Duha nalaze da im se umovi bave duhovnim stvarima. **6.** Dopustite da ovo pojasnim: dozvoliti umu da bude pod vlašću grešne prirode znači tražiti nevolju, jer na taj način dozvoljavate sebi putovanje stazom koja vodi u smrt. Ali, s druge strane, dopustiti da vam um bude pod kontrolom Svetoga Duha je suština hrišćanskog življenja i to donosi unutrašnju radost i na kraju spasenje.

7. Pored toga, morate shvatiti da grešna priroda sa svojim željama pripada carstvu Sotone i stoga je u potpunoj suprotnosti Bogu. U stvari, naša grešna priroda nikad se neće istinski pokoriti Božjem zakonu i ne može, čak iako pokušava, jer se zarobljava načelu svoga ja koje se suproti Božjoj *agape* ljubavi [*1 Kor. 13:5*], koja je ispunjenje zakona [*Rim. 13: 10*].

8. Shodno tome, oni koji dopuštaju grešnoj prirodi da ih kontroliše zaista ne mogu ugoditi Bogu. **9.** Ali vjerujem da vi dragi hrišćani ne živite tako, već ste pod kontrolom Božjeg Duha koji nastava u vama kroz iskustvo novorođenja. A ako slučajno među vama ima nekoga ko nije iskusio novorođenje, plašim se da nije istinski obraćen i stoga u stvarnosti ne pripada Hristu.

10. Ali ako Hristov Duh stoji u vama, molim vas zapamtite da vaša grešna tijela moraju i dalje umirati, ali duhovno ste živi jer ste vjerom potčinili svoje grešno ja Njegovom krstu u zamjenu za Hristov pravedni život [*Gal. 2:20*], što je zauzvrat dovelo do obnove Duha koji sada mora postati izvor vašeg hrišćanskog življenja. **11.** Jer ako je Božji Sveti Duh mogao pobijediti grijeh i smrt u Hristovoj ljudskoj prirodi i dokazati to dižući ga iz mrtvih, možete biti apsolutno sigurni da ovaj isti Duh, koji sada nastava u vama, može nadvladati silu grijeha koja dominira vašim grešnim tijelima i reprodukovati u vama Hristov karakter .

Dužnost hrišćanina je hoditi u Duhu

12. Dakle, draga braćo i sestre u Hristu, imamo jednu negativnu obavezu kao hrišćani a to je da ne živimo prema nalogima svoje grešne prirode; moramo je vjerom potčiniti smrti na Hristovom krstu i tada ona nema više prava na nas. **13.** Međutim, ako neko voljno ili hotimice živi po žudnjama svoje grešne prirode, to ukazuje da je on neobraćen i samim tim još uvijek je pod osudom i smrću. S druge strane, ako kroz silu Duha odričete bučne zahtjeve svoje grešne prirode, to je jasan dokaz da ste obraćeni i stojite opravdani u Hristu i da je vaša blažena nada vječni život.

14. Jer svi koji se vjerom pokoravaju jevanđelju (to jest podređuju volju istini kao što je u *Hristu*) i dopuštaju Svetome Duhu da kontroliše njihove misli i djela, pokazuju da su

zaista djeca Božja. **15.** Jer kad ste prihvatili Hrista kao svog ličnog Spasitelja, oslobodili ste se straha od vječne smrti [*plata za grijeh je smrt, Rim. 6:23*] koji drži sve nevjernike u svom zagrljaju [*Jev. 2:14, 15*] i postali djeca Božja, primivši Duha posinaštva, tako da se sada u stvari možete obraćati Bogu sa “dragi Oče.” **16.** Dalje, sam Sveti Duh vas osvjedočava, kroz istinu o jevandjelju, da ste djeca Božja koja su potpuno izmirena sa Njim *u Hristu*.

Naša buduća slava

17. Da li shvatate šta ovo znači? Ako smo djeca Božja, onda ćemo prirodno jednoga dana naslijediti sve što pripada Bogu; jer smo postali sunaslednici sa Hristom našim Gospodom. Kakva će to ogromna privilegija biti, s tim da smo voljni stradati određeno vrijeme, kao što je Hristos činio dok je živio na ovome zlome svijetu. **18.** Ali lično, ubijeđen sam da sve patnje koje moramo podnositi na ovome sadašnjemu grešnome svijetu nijesu ništa u poređenju sa raskoši i slavom koja se čuva za nas *u Hristu* a koju ćemo primiti prilikom drugoga dolaska.

19. U stvari, sva tvorevina strpljivo čeka na ovo otpuštanje kada će se osloboditi od prokletstva koje je donio grijeh. **20.** Jer od Pada, čitav svijet je došao pod prokletstvo grijeha [*Post. 3:17-19*], ne zbog svog vlastitog izbora već zbog Adama, kome je bila predata uprava nad cijelom tvorevinom [*Post. 1:28*], koji je zgriješio i taj grijeh zahvatio cijelu prirodu tako da su smrt i propast počeli vladati nad svom tvorevinom i vladace dokle Hristos ne donese izbavljenje. **21.** Tako možemo kazati da sva priroda zabrinuto isčekuje blaženu nadu kada će se smrt ukloniti i sva Božja tvorevina osloboditi prokletstva.

22. Jer siguran sam da ste svjesni da čitava priroda stenje u mucu, kao što je i sada, čekajući na oslobođenje baš kao žena na porođaju. **23.** Ali ne stenje samo priroda; i mi, kojima je data blažena nada kroz iskustvo obnove, žudimo i stenjemo u sebi, željno isčekujući dan kada će nam tijela biti iskupljena od grijeha i njegovog prokletstva. **24.** Jer iako smo spaseni ili opravdani, naše sadašnje spasenje je jedino u nadi zagantovano *u Hristu*. Očito, da smo već iskusili punu realnost spasenja ne bismo ga čekali. **25.** Ali pošto smo sada spaseni samo nadom, onda je prirodno da zabrinuto i nestrpljivo očekujemo punu realnost spasenja.

Božji Duh nam neprekidno pomaže

26. U međuvremenu, Sveti Duh koji nam daje istrajnost takođe nam pomaže u našim slabostima i uobličava naše molitve. Jer često se otkrivamo nesposobni da izrazimo naše potrebe u molitvi ali Duh posreduje u našu korist kroz naše stenjanje i žudnje koje se ne mogu izraziti riječima. **27.** I sam Bog, koji može čitati naše misli, razumije naše potrebe koje izražava Duh, koji posreduje za svete po volji Božjoj.

28. Staviše, znamo da sve što nam se događa, dobro ili loše, Bog koristi na ostvarivanju svoje namjere u našem životu, dok mi zauzvat poklanjamo povjerenje Njegovoj *agape* ljubavi, znajući da On brine za nas. **29.** Jer u Božjem predznanju (oni za koje je On unaprijed znao da će prihvatiti Njegov dar spasenja *u Hristu*), On je predodredio da se mi hrišćani jednoga dana preobrazimo u samo obličje Njegovog proslavljenog Sina koji je prototip spasenih i u kome je stekao potpuno i kompletno spasenje. **30.** Zato je, prema Njegovom planu spasenja formulisanom prije nego je ovaj svijet bio stvoren, Božja namjera bila ne samo da proširi poziv na spasenje i proglasi vjernike opravdanim ili pravednim, već i da ih konačno proslavi kao što je Hrista.

Božja agape ljubav je stijena našega spasenja

31. Šta ćemo dakle reći u odgovoru na ove divne činjenice? Pošto je Bog na našoj strani, da li je važno ako je neko protiv nas? **32.** Imajući u vidu da je radi nas Bog odbio poštediti vlastitog voljenog Sina pune plate za grijeh na krstu, što je jednako drugoj smrti, ne mislite li da će nam drage volje dati i sve ostalo što je obećao kroz svoga Sina?

33. U pogledu ovih činjenica, ko će se usuditi da optužuje nas vjernike? Da, Sotona može [*Otkr. 12:10*], ali izvjesno ne Bog, imajući u vidu da nas je opravdao u Hristu. **34.** Ko će nas osuditi? Definitivno ne Hristos, jer On je umro da nas oslobodi od osude, i sada, od svog vaskrsenja i uznesenja, sjedi s desne strane Bogu da brani i odbrani naše opravdanje.

35. Može li nas onda išta razdvojiti od Božje beskrajne *agape* ljubavi, otkrivene u Hristovoj svetoj istoriji? Kad se suočavamo sa iskušenjima svakojakih poteškoća ili progonstvom ili glađu ili golotinjom ili čak smrtnom kaznom, da li to znači da nas je Bog napustio ili nas više ne voli i brine o nama? Svakako ne! **36.** Kao što je jasno konstatovano u Starom Zavjetu: Zbog postojanja velike borbe između Hrista i Sotone, i zato što mi vjernici sada živimo na Sotoninoj teritoriji, neprekidno se suočavamo sa opasnošću i smrću; smatraju nas poput ovaca koje se vode na klanicu [*Ps. 44: 22*].

37. Pa ipak, uprkos svim tim iskustvima, nadmoćna pobjeda je naša kroz vjeru u Onoga čija ljubav prema nama nikad ne prestaje [*Jer. 31:3*]. **38.** Jer apsolutno sam uvjeren da ne postoji ništa u čitavom univerzumu, bilo život ili smrt, Sotona ili natprirodne sile, ovaj sadašnji svijet ili onaj koji će doći, sile ovoga univerzuma sa visina ili iz dubina, **39.** apsolutno ništa u cijeloj tvorevini što nas ikad može razdvojiti od Božje *agape* ljubavi prema nama koja se pokazala u životu i smrti našega Gospoda Isusa Hrista.

DEVETA GLAVA

Pavlova duboka briga za njegovu braću Jevreje

1. Izloživši slavne istine jevanđelja vama hrišćanima u Rimu, htio bih da podijelimo moju duboku brigu za braću Jevreje. Shvatajući negativne izvještaje koje ste slušali o meni, kako sam se okrenuo protiv Božjeg Zakona, hrama i vlastitog jevrejskog naroda [*Djela 21:28*], želio bih iznijeti stvarne činjenice. Nasuprot ovim lažnim izvještajima, govorim vam apsolutnu istinu kao hrišćanin čija savjest je pod kontrolom Svetoga Duha, ne lažem.

2. Duboko u srcu pun sam žalosti i veoma opterećen mišlju o vječnoj sudbini moje jevrejske nacije. **3.** Vjerujte mi, voljan sam se stvarno odcijepiti od Hrista i biti vječno izgubljen, ako bi to nekako donijelo spasenje mom narodu, **4.** koji po rođenju pripada Izraelu, naciji privilegovanoj da se naziva Božjim zavjetnim narodom, koja je bila blagoslovena Njegovim jedinstvenim prisustvom za vrijeme Izlaska i s kojom je načinio posebne zavjete, dajući im svoj Zakon i čudesni plan spasenja kroz službu u svetinji, plus mnoga druga dragocjena obećanja.

5. Povrh toga, budući potomci Avraama, Isaka i Jakova, bili su veoma blagosloveni. Iznad svega, kroz njih je Hristos, Sin Božji, došao u tijelu da bude Spasitelj svijeta. Neka se ime Božje hvali zauvijek, pošto je On zaslužan za sve ove blagoslove. Amin!

Ko čini pravi Izrael

6. Činjenica da jevrejska nacija danas više ne čini Božju crkvu ne znači da je Bog propustio održati svoje obećanje dato Izraelu preko patrijarha i proroka. Jer istini za volju, nije svaki koji se zove Jevrejini zaista i pripadnik Božjeg duhovnog Izraela. 7. Baš kao što svi Avraamovi potomci, Arapi na primjer, ne pripadaju izraelskoj naciji, već je obećanje dato Avraamu bilo: samo oni koji su od Isakove loze, to jest rođeni od Boga, kvalifikovani su da budu dio Izraela.

8. Drugim riječima, nijesu prirodni potomci Avraamovi, ili Isakovi, koji sačinjavaju Božji narod, nego oni koji su iskusili novorođenje kroz vjeru u Njegovoga obećanoga Sina koji čine pravi Izrael u Božjim očima. 9. Jer prema Svetom Pismu, evo kako je Bog Avraamu ispunio svoje obećanje o sinu: prvo, Bog je čekao skoro dvadeset pet godina dokle je Sara prošla dob za rađanje. Zatim, kad je Avramu bilo nemoguće da dobije dijete kroz Saru, Bog mu je rekao, nakon što je ušao u zavjet vjere sa Avraamom kroz obrezanje: otprilike u ovo doba iduće godine blagosloviću Saru sa sinom [*Post. 17*]. Tako Isak, obećani sin, predstavlja ili je prototip svih koji su, kao on, rođeni od Boga kroz vjeru u *Hrista*. 10. Ali to nije sve; čak i Isakova žena, Rebeka, koja je nosila blizance, imala je iskustvo koje otkriva jednu važnu istinu.

11. Čak i prije nego su blizanci, Isav i Jakov, bili rođeni, dok su još bili u njenoj utrobi ne učinivši nikakvo zlo ili dobro, da bi se moglo jasno ustanoviti da se spasavamo Božjom milošću i Njegovim pozivom a ne svojim činjenjem, 12. Bog je rekao Rebeki: stariji [*tj. prvorođeni*] će služiti mlađemu [*Post. 25:19-23*]. Ovo je bilo u potpunoj kontradikciji sa jevrejskom tradicijom; ali Bog je to uradio da pokaže da se spasenje zasniva na Njegovoj suverenoj volji a ne na našem prirodnome nasleđu ili porijeklu. 13. Ovo se sve slaže sa tvrdnjom Svetog Pisma: Jakova prihvatih a Isava odbacih.

Božja suverena volja

14. Da li to znači da Bog ima miljenike ili da nije bio fer prema Isavu? Svakako ne! Bog nikad nije nefer u bilo kojem svom postupku. 15. Niko u stvari ne zaslužuje spasenje, ali kao što je Bog objavio Mojsiju: na koga ću se sažaliti ili imati milosti za njega, Moje je isključivo pravo a ne čovječije; stoga je mogu izliti na koga Ja želim. [U stvarnosti spasenje je bilo ponuđeno i Isavu i Jakovu, ali Bog je u svom predznanju znao da će Isav prezreti svoje prvenaštvo, ili spasenje u *Hristu*, dok će Jakov čeznuti za njim. Otuda, Bog nije taj koji je odbacio Isava već se zapravo desilo suprotno a Bog se samo složio (*Jev. 12:15, 16*).]

16. Dakle, spasenje nije naše po prirodnom pravu ili nasleđu, niti nešto što možemo zaraditi po izboru ili naporom, već prije nezaslužena blagonaklonost potpuno zasnovana na Božjoj suverenoj milosti i bezuslovnoj ljubavi [*Titu 3:4, 5*]. 17. I da bi dokazali Njegovu suverenost, čitamo u Starom Zavjetu šta je Bog rekao faraonu: dopustio sam ti da postaneš najmoćniji vladar u antičkom svijetu iz razloga da pokažem svoju veliku silu, kad oslobodih Jevreje iz egipatskog ropstva. Tako je čitavo čovječanstvo moglo shvatiti da nema nikoga poput mene. 18. Dakle, čovjek je potpuno zavisan o Božjoj suverenoj volji za svoju vječnu nadu; i Bog ima savršeno pravo da pokaže milost prema kome On želi ili odbaci koga On želi.

Božja suverena volja i čovjekov slobodni izbor

19. Tačno znam kako će neki od vas intelektualaca odgovoriti na ovo; reći ćete: ako sve zavisi o Božjoj suverenoj volji, On bi morao biti odgovoran za svačiju sudbinu, imajući u vidu da mi ljudi nemamo izbora po tom pitanju! **20.** Takva primjedba je besmislena; kako se mi stvorena bića možemo usuditi da pitamo našeg svemudrog i sveznajućeg Stvoritelja? **21.** Na primjer, nema li lončar apsolutnu vlast nad svojom glinom, da iz iste grude napravi sud za carsku upotrebu a drugi za slušku ili opštu upotrebu?

22. Isto tako je i Božji autoritet apsolutan. Međutim, da bi pokazao svoje veliko nezadovoljstvo protiv nevjerstva i eksploatacije, On je otkrio svoju moćnu silu protiv Egipćana nakon što je ispoljio veliko strpljenje sa ovim ponosnim, samosvojnim narodom, koji je hotimičnim odbacivanjem Boga nebeskoga jasno pokazao da zaslužuje uništenje. **23.** Ali, u isto vrijeme, Bog je bio milostiv i strpljiv sa porobljenim Izraelcima, otkrivajući kroz njih svoju безусловnu *agape* ljubav i pokazujući svijetu da On ne želi da iko bude uništen, već da se svi obrate od svojih grijeha [2 Petr. 3:9].

24. To je, u stvari, naša situacija – svih nas koji smo pozitivno odgovorili na Njegovu spasonosnu milost u Hristu bez obzira da li smo Jevreji ili neznabošci, pošto je spasenje Božji dar čitavom čovječanstvu a ne samo Jevrejima. **25.** Ovo nije moje mišljenje već je sam Bog to pojasnio preko proroka Osije kad je objavio: oni koji ne pripadaju doslovnom Izraelu nazvaće se jednoga dana Mojim narodom. I neznabožačke nacije koje se nijesu smatrale Mojim zavjetnim narodom nazvaće se Mojima ljubljenima [Os. 2:23]. **26.** I umjesto što se govorilo: 'vi ne pripadate,' nazvaće se sinovima i kćerima Boga živoga [Os. 1:10].

27. Što se tiče Izraelske nacije, prorok Isaija je morao kazati: premda se izraelska populacija množi da se ne može prebrojati, kao pijesak morski, samo će neki [to jest oni koji vjeruju] biti spaseni. **28.** I, zato što nevjerstvo sve više uzima maha, Bog će stupiti na scenu i okončati vrijeme probe za ljude, izvršavajući sud nad svim nevjernicima [Isa. 10:22, 23]. **29.** U stvari, kao što je Isaija ranije prorekao: ako se Gospod vječnoga pokoja (šabata) ne umiješa, čak će i Hrišćanska crkva postati kao Sodom i Gomor, potpuno lišena pravih vjernika [Isa. 1:9].

Judaizam i jevandjelje

30. Dakle ovo je realna situacija što se tiče moga naroda, Jevreja: neznabošci koji su shvatili da se ne mogu spasti pomoću vlastitih dobrih djela zadobiše pravednost, istinsku pravednost koja spasava, koja dolazi od Boga i biva djelotvorna jedino vjerom, **31.** dok su Jevreji, koji su učili da se mogu spasti držanjem Božjeg svetog zakona, doživjeli neuspjeh.

32. A zašto nijesu uspjeli? Ne što nijesu pokušali, već zato što su odbili da prepoznaju Božji način spasavanja, koje je vjerom u Isusu Hristu. Shodno tome, ne samo da su načinili propust, već je Hristova pravednost postala uvreda njihovoj samopravednosti. **33.** Bog je, predviđajući ovo, baš to prorekao kad je objavio: gle, postaviću u Sionu [Izraelu] kamen spoticanja koji će postati uvreda za samopravedne Jevreje. Ali ko god shvati svoju grešnost i vrijednost ove Stijene [Isusa Hrista] i uzvjeruje u Njega neće se razočarati na dan suda [Isa. 28:16; Fil. 3:7-9].

DESETA GLAVA

Jevreji odbijaju pravednost vjerom

1. Dakle vidite, braćo, moja želja i molitva Bogu je da vidim svoj jevrejski narod spasen. **2.** Znam zasigurno da ozbiljno služe Bogu, baš kao što sam i ja radio prije obraćenja,

ali na nesreću propustili su da prime ovu divnu istinu jevanđelja. **3.** Shodno tome, ignorišući besplatan dar pravednosti koju Bog nudi *u Hristu*, oni očajnički pokušavaju proizvesti vlastitu pravednost, i kao rezultat toga odbaciše savršenu pravednost Božju koja im se daje kroz vjeru u Njegovog Sina.

4. Ova pravednost, proizvedena u Hristovom životu i smrti, poptuno je zadovoljila pozitivne zahtjeve kao i pravdu Božjeg svetog zakona, tako da svaki vjernik stoji savršen *u Hristu*. Tako je Hristos okončao naše uzaludne napore da proizvedemo vlastitu pravednost kroz legalizam, **5.** jer pravednost koju čovjek proizvodi kroz sopstvene napore nikad nije savršena. I Mojsije, preko kojega je Bog dao svoj zakon, vrlo je jasan po tom pitanju: samo onaj koji se savršeno pokorava Božjem zakonu u svakom detalju ima pravo da živi [*Lev. 18:5; vidi takodje Gal. 3:10*].

Put pravednosti vjerom

6. Kao potpuna suprotnost tome, pravednost koja dolazi kroz vjeru ne zasniva se na ljudskim naporima, tako da moramo tragati za Hristom, **7.** pokušavajući dosegnuti nebo, ili ga tražeći na nekim skrovitim mjestima na zemlji, kao da ga je veoma teško naći. **8.** Ali kako to Biblija postavlja? Bog je taj koji preuzima inicijativu i šalje svoga Duha izravno u našu savjest, ubjedujući nas u istinu jevanđelja kao što je Hristos objavio [*Jovan 16:8-11*].

9. I sve što Bog traži od nas je da se potčinimo tom osvjedočenju, priznajući da je Isus Hristos obećani Mesija, Spasitelj Svijeta, i da iz srca vjerujemo da ga je Bog podigao iz mrtvih kao dokaz Njegovog savršenog iskupljenja, i bićemo spaseni. **10.** Jer pravednost vjerom je iskreno vrednovanje i odgovor na Božji veliki dar u Isusu Hristu, a takva vjera otvoreno priznaje da je čovjekova jedina nada spasenja *u Hristu*. **11.** Jer Pismo to ovako postavlja: ko god iskreno vjeruje u Božjega Sina zajamčeno mu je spasenje i, ako istraje u vjeri do kraja, neće se naći pod osudom [*Isa. 28:16; Jov. 5:24; Mat.10:22*].

12. I naravno, nema razlike da li ste Jevrejin ili neznabožac, pošto Božji dar spasenja *u Hristu* važi za čitavo čovječanstvo a jedini način na koji ono postaje efektivno je samo vjerom. **13.** Jer Bog jamči da svako ko zaista vjeruje u Njegovog Sina ima sigurnost spasenja [*Jovan 6:40*].

Vjera dolazi poznavanjem jevanđelja

14. Dakle istina je, niko se ne može obratiti Hristu za spasenje ako ne vjeruje u Njega. I prirodno, ne možete vjerovati u Njega ako nikad nijeste čuli o Hristu i Njegovoj istoriji spasenja [*jevanđelje*]. A jedini način na koji možete saznati jevanđelje je kad vam neko svjedoči o njemu ili kad čitate o tome u nekoj knjizi, slušate ga na radiju ili televiziji. **15.** Zato je Hristos opunomoćio crkvu da propovijeda dobre vijesti o spasenju čitavom čovječanstvu. Evo šta Sveto Pismo kaže o onima koji to rade: kako su krasne noge onih koji svjedoče o Hristu onima koji su još uvijek bez nade i donose im dobre vijesti o spasenju [*Isa. 52:7*].

16. Ali nevolja sa mojim jevrejskim narodom je to što se svi ne potčiniše istini kao što je u Hristu. Ovo je, na nesreću, upravo ono na šta se starozavjetni prorok Isaija svojevremeno žalio. On je rekao: Gospode, izgleda da niko ne vjeruje u istinu koju sam objavio [*Isa. 53:1*]. **17.** Tako se vjera može definisati kao Odgovor srca na propovijedeno jevanđelje koje smo čuli, a to jevanđelje je istina kao što je u Hristu – Njegovo utjelovljenje, život, smrt, vaskrsenje i uznesenje na nebo.

Izrael hotimično odbacuje Hrista

18. Dakle, u slučaju da se pitate da li su svi Jevreji čuli jevanđelje uvjeravam vas da jesu; jer Hristos se propovijeda u svakom kutku Rimske imperije tako da nema nijedne jevrejske zajednice koja nije čula o Isusu Hristu i Njegovom raspeću. **19.** Zato pomanjkanje znanja o jevanđelju nije njihov problem, niti se mogu opravdati da nijesu jasno razumjeli dobre vijesti o spasenju. Prava istina je da su namjerno i istrajno odbacili Hrista kao Mesiju. Bog je, znajući da će se to dogoditi, objavio preko Mojsija: predaću ključeve carstva neznabošcima [*Hrišćanskoj crkvi*] i načiniti vas Jevreje vrlo ljubomornim. To će izazvati vaš gnjev pošto ćete se osjetiti ostavljenim [*5 Mojs. 32:21*].

20. Prorok Isaija je dao sličnu izjavu: oni koji ne tražiše Mesiju nađoše ga i Bog ih priznaje kao svoj narod premda nijesu smatrani Božjim zavjetnim narodom [*Isa. 65:1*]. **21.** Vezano za Jevreje, taj isti Isaija je i ovo kazao: čitav dan pružah ruke ka narodu koji Me upomo odbija [*Isa. 65:2*]. Drugim riječima, isključivi krivci za stanje izgubljenosti su sami Jevreji, oni koji su hotimično i trajno odbili da prihvate Hrista kao Božjeg obećanog Mesiju.

JEDANAESTA GLAVA

Spasena vjerna manjina Jevreja

1. Da li to znači da je Bog rasijao sve Jevreje? Naravno ne! Uzmite na primjer mene – nijesam li ja Jevrejin, doslovni Avraamov potomak i od plemena Benijaminova? **2.** Ne, Bog nikako nije rasijao sve Jevreje. Izvjesno ne one za koje je unaprijed znao da će prihvatiti Hrista. Sjećate li se kako se Ilija jadao Bogu? **3.** Gospode, čitava jevrejska nacija Te napustila, ubiše Tvoje proroke, razoriše Tvoje oltare i samo Ti ja ostadoh vjeran, a sada i mene pokušavaju ubiti. **4.** Kako je Bog odgovorio? Ne, Ilija, ima nekih sedam hiljada ljudi sa svojim porodicama za koje ne znaš, koji se ne predadoše paganskoj službi demonima.

5. Isto tako, i sada ima poštenih Jevreja koji su ostali vjerni istini i prihvatili Hrista kao svog ličnog Spasitelja. **6.** Ovi vjerni ljudi [*misli se na ostatak*] shvataju da spasenje nije rezultat njihovih vlastitih dobrih djela ili poslušnosti zakonu već Božje nezaslužene naklonosti koja se izlila na čitavo čovječanstvo u Hristu. Jer ako se spasavamo pomoću vlastitih djela, nema više spasenja milošću.

7. Šta dakle možemo zaključiti, da većina Jevreja nije prepoznala da se Božje obećanje o spasenju već ispunilo u Hristovoj svetoj istoriji i da je samo manjina to shvatila? Na nesreću to je istina. **8.** Baš kao što je Stari Zavjet kazao o drevnim Jevrejima: Bog im dopusti da idu svojim putem tako da su potpuno nesvjesni Njegovih puteva [*Isa. 29:10; 5 Mojs. 29:4*]. Dakle, upravo je tako sa sadašnjim Jevrejima. **9.** Evo kako to David ističe u svojim Psalmima: mnogi materijalni blagoslovi uzrokovali su njihovo vlastito duhovno opadanje i propast. **10.** Dopustili su da ih laži oslijepe da ne vide istinu i sada postadoše kao narod koji nosi krivicu [*Ps. 69: 22, 23*].

Nevjerstvo Jevreja je donijelo spasenje neznabošcima

11. Dakle veliko pitanje je: da li ovaj neuspjeh Jevreja znači konačnu propast za Božji plan iskupljenja? Naravno ne! Nasuprot, Bog je to obratio u blagoslov za neznabošce. Zahvaljujući činjenici da Jevreji odbijaju priznati da Božji plan spasenja uključuje neznabožački svijet, njihovo odbacivanje Hrista omogućilo je odnošenje jevandelja ostatku čovječanstva. To je zauzvrat učinilo da Jevreji shvate šta su propustili. **12.** I ako je njihov propust rezultirao takvim ogromnim blagoslovom za vas neznabošce, možete li zamisliti koliko će ovo veće i čudesnije biti ako, zauzvrat, navede Jevreje da se vrate Bogu u pokajanju i prihvate Njegov uzvišeni dar, Isusa Hrista?

13. Dok je istina da me je Bog naimenovao da budem misionar neznabožačkom svijetu, istovremeno želim izvući najbolje iz svoje službe i pokušati pridobiti natrag moju braću Jevreje, **14.** napokon u nadi da ću kroz ljubomoru postići da se koji od njih vrati Bogu i bude spasen. **15.** Jer ako je odbacivanje Jevreja rezultiralo spasenjem ostatka čovječanstva, kako bi bilo slavno ako bi i jevrejski narod iskusio isti blagoslov. Ne bi li to bilo kao da su vraćeni u život iz smrti? **16.** Napokon, ako je pravi Izrael koji je Bog ustanovio preko Avraama, Isaka i Jakova još uvijek svet, sigurno će prirodni Jevreji koji se kaju kroz vjeru u Hrista takođe biti posvećeni, baš kao što dobar korijen drveta dijeli svoju dobrotu sa granama.

Riječ upozorenja neznabožačkim vjernicima

17. Ali sada se nevjerujući Jevreji, poput maslinovih grana, otcijepiše, dok se vi vjerujući neznabošci, kao mladice divlje masline, nakalemiste, kako bi uživali u životodavnom soku matičnog stabla. **18.** Molim vas ne dopustite da vam ova privilegija udari u glavu tako da u svojoj uobrazilji sa nipodaštavanjem gledate na odbačene Jevreje. Zapamtite, nijesu grane te koje drže korijen već obrnuto, korijen nosi grane.

19. Neznabošci, nemojte kad doći na ideju da je Bog odbacio neke Jevreje da bi ih mogao zamijeniti sa vama. **20.** Nije bilo baš tako. Razlog što su Jevreji bili odbačeni je zato što su odbili vjerovati u Isusa, dok ste vi povjerovali u Njega. A pošto je spasenje Božja nezaslužena milost, to ne ostavlja mjesta za ponos ili hvalisanje već samo za iskreno cijenjenje.

21. Stoga se pazite da ne upadnete u istu zamku kao Jevreji. Napokon, ako Bog nije poštedio prirodne grane, koje predstavlja Jevreje, izvjesno može isto učiniti i sa divljim granama, što znači vas neznabošce. **22.** Nikad ne zaboravite da dok je Bog ljubav, On je i pravedan Bog. Oni koji su pali iskusili su Njegovu pravdu protiv nevjerstva, a vi koji vjerujete uživate u blagoslovima Njegove ljubavi, koju ćete stalno doživljavati sve dok ponizno čuvate svoju vjeru u Hrista i ne zloupotrebljavate Njegovu dobrotu; u protivnom, i vi ćete biti odsječeni od drveta.

23. Što se tiče odbačenih Jevreja, ako ne ostanu dosledni u svom nevjerstvu, već se obrate Bogu u iskrenom pokajanju, Bog će ih sa zadovoljstvom opet nakalemiti na maslinu. **24.** Napokon, ako ste vi neznabošci, simbolički predstavljeni granama divlje masline, bili nakalemljeni na dobro maslinovo drvo tako da donosite dobar rod, nešto suprotno prirodi, koliko će Bogu biti lakše da ponovo nakalemi pitome grane nazad na njihovo vlastito drvo.

Božji budući planovi za doslovni Izrael

25. Tako dakle, da bih sačuvao vas neznabošce da se ne uobrazite kao Jevreji, dozvolite mi da podijelim sa vama jednu božansku tajnu koja mi je otkrivena. Radi se o sledećem: neosjetljivost Jevreja je samo privremena; jer nakon što je Bog neznabožačkom svijetu dao svaku priliku da prihvati Hrista i svi vjerni se priključe Hrišćanskoj crkvi – **26.** jednom kad se ovo dogodi, Bog će na poseban način opet suočiti Jevreje sa jevanđeljem tako da će svi Jevreji koji shvate da je Isus obećani Mesija i uzvjeruju u Njega postati hrišćani; i tako će, prema Njegovom obećanju, svi pravi Izraelci biti spaseni. To je upravo ono što je prorečeno u Starom Zavjetu: objaviće se Hristos od Siona, i Bog će ukloniti bezbožnost od potomaka Jakovljevih.

27. On će, kao što je obećano patrijarsima, sačuvati svoj zavjet sa Jevrejima oprostivši im sva njihova opadanja i povratiti u tor sve koji se pokaju, vrate se k Njemu i prihvate Hrista kao svoga Spasitelja [*Isa. 59:20, 21*]. **28.** Sada se Jevreji smatraju neprijateljima jevanđelja, koje se pokazuje kao vaša prednost, imajući u vidu da za posledicu postadoste primaoci Božjeg spasenja. Ali Bog i dalje ima želju da spasi Jevreje i učiniće tako onima koji vjeruju, pošto su krvni potomci Avraama, Isaka i Jakova. **29.** Pored toga, Božja spasonosna aktivnost u Hristu je bezuslovno dobra vijest, i On ne želi da iko bude izgubljen [*2 Petr. 3:9*].

30. Dakle baš kao što preci vas neznabožaca odbaciše Boga a vi, njihova djeca, postadoste vjernici, **31.** na isti način i Jevreji su sada neposlušni istini jevanđelja dok vi uživete spasenje; ali kad mnogi od njih u budućnosti shvate svoju glupost, obratiće se Bogu i Hristu, kojega je On poslao da bude Spasitelj. **32.** Jer Bogje to već pojasnio: cijeli ljudski rod, Jevreji i neznabošci, robovi su grijehu i apsolutno bespomoćni da spasu sebe [*Rim. 3:9-20*]. Čovjekova jedina nada je spasenje u Hristu [*Djela 4:10-12*].

33. Iskreno, zapanjen sam neshvatljivom mudročću, milošću, i znanjem našega Boga. Njegovi putevi su nedokučivi nama ograničenim bićima. **34.** Ko može shvatiti um Božji, ili ko mu kad može dati savjet? **35.** Ko je, kažite mi, ikad išta doprinio Bogu tako da mu je On obavezan? **36.** Jer Bog je izvor svega života i Stvoritelj sve žive i nežive materije. Nema ništa što On nije načinio. Stoga On i samo On zaslužuje svu slavu, čast i hvalu. AMIN!

DVANAESTA GLAVA

Živjeti životom kontrolisanim Svetim Duhom

1. Sada kad sam se rasteretio što se tiče moje braće Jevreja, htio bih se vratiti na predmet hođenja u Duhu i hrišćansko življenje. U pogledu onoga što sam zaključio u osmoj glavi vezano za Božju nepropadljivu ljubav, preklinjem vas da se nesebično posvetite Božjoj službi – življenju životom koji je Njemu ugodan kao što je Hristos živio.

2. Nemojte da ste pod uticajem svjetskih običaja ili sekularnog humanizma ili da se odajete nezdravom nadmetanju, već se stalno opominjite kao hrišćani da ste umli svjetskim putevima i da vam je jedini cilj u životu živjeti za Hrista, čineći ono što On želi da činite. Drugim riječima, dopustite da vas Božji Duh preoblikuje u svoje obličje. **3.** Ovaj savjet dolazi od samoga Boga čiji sam sluga. On želi da svaki vjemik bude ponizan, da u svemu misli i radi pošteno, ispunjavajući Njegovu namjeru za svakoga prema daru Svetoga Duha.

4. Jer upravo kao što se tijelo sastoji od različitih udova i organa, od kojih svaki ima svoju osobenu funkciju a ipak zajedno čine jednu osobu, **5.** tako i mi hrišćani, koji smo kroz

vjeru postali jedno sa Hristom, predstavljamo jedno duhovno tijelo gdje svaki ud ima svoju funkciju, a ipak smo međusobno životno povezani kao jedno tijelo *u Hristu*.

6. Shodno tome, da bi crkva bila duhovno zdrava, duhovni darovi koje smo primili moraju se sprovesti u praksi. **7.** Ako je tvoj dar propovijedanje, objavljuj Božju poruku. Ako je služenje drugima ili administracija, posveti se služenju drugima ili administraciji. Možda si blagosloven darom učenja, dakle neka to bude tvoje polje rada za crkvu. **8.** Neko možda ima dar ohrabivanja drugih. Neka iskoristi tu svoju sposobnost. Ili si možda blagosloven velikodušnim srcem, daj dakle slobodno za potrebe crkve. Ako je tvoj dar vođstvo, potruđi se da vodiš. Ako je pomaganje kojima je potrebno tvoj poziv, budi dakle pomoćnik i čini to s ljubavlju.

Karakteristike pravog hrišćanina

9. Ono što govorim je da безусловna, nesebična *agape* ljubav Božja koja se pokazala u Hristovoj svetoj istoriji, sada teče u vama kroz Svetog Duha, a ovo se mora posvjedočiti kroz vaše hrišćansko ponašanje [*Jovan 13:34, 35*]. To znači da moramo mrzjeti ili izbjegavati zlo a uzdizati ili činiti dobro [*Titu 2:14*]. **10.** Na primjer, neka se u međusobnom ophođenju pokaže nesebična ljubav, i da imamo iskrenog obzira prema drugima, ne ostavljajući mjesta za ponos i sujetu.

11. Ne budite lijeni i ne dozvolite da živite na tuđi račun, nego naporno radite i marljivo služite Gospodu Isusu Hristu. **12.** Neka vas blažena nada uvijek drži radosne u Gospodu a ako morate na neki način patiti ili se nositi sa iskušenjima, sve strpljivo podnosite. Držite se svoga Spasitelja kroz stalnu molitvu, jer On čezne za bliskim odnosom sa vama.

13. Uvijek pomažite svojoj braći vjernicima kojima je to zaista potrebno i praktikujte gostoprimstvo sa strancima. **14.** I u skladu sa Hristovim učenjem, molite se za one koji su protiv vas i koji vam zagorčavaju život [*Mat. 5:40-48*]. Znam da se to suproti sklonostima naše grešne prirode, ali moramo biti pod kontrolom Duha, tražeći od Boga da blagoslovi naše neprijatelje a ne da ih prokune. **15.** Pošto smo jedno *u Hristu*, učimo se radovati sa vjericima koji se raduju i plakati sa onima koji plaču [*1 Kor. 12:25-27*].

16. Ne praktikujte diskriminaciju ili favorizovanje u međusobnom ophođenju i družite se sa svima u crkvi, ne samo sa istaknutim ili dobrim vjericima; drugim riječima, ne budite snobovi. **17.** Ako vam je ko učinio krivo, ne uzvraćajte istom mjerom govoreći: baš me briga šta drugi kažu o tome. Vaše javno ponašanje ne smije ni u kom slučaju donijeti nemilost Božjoj crkvi ili Njegovom djelu. **18.** I, koliko je to moguće, živite u miru sa svojim susjedima.

19. Nemojte se nikad svetiti ljudima koji se nepravedno odnose prema vama, već to prepustite Bogu, jer On je rekao: osveta je Moja; Ja, Gospod, ću pravedno platiti onima koji ti učiniše nažao [*5 Mojs. 32:35*]. **20.** Umjesto toga, radite upravo suprotno, kao što nalaže Sveto Pismo: ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga; ako je možda žedan, daj mu da pije. Čineći tako, osjetiće se tako posramljen zbog svoga ponašanja da će žaliti zbog načina na koji se ophodio prema tebi [*Priče 25:21, 22*]. **21.** Konačno, ne dozvolite da vas sve zlo koje morate podnositi obori, već nadvladajte zlo dobrom.

TRINAESTA GLAVA

Dužnosti prema državi

1. Dok mi hrišćani nijesmo od ovoga svijeta, mi i dalje živimo u svijetu, i stoga se moramo pokoravati državnim vlastima; to jest, sve dok njihovi zahtjevi nijesu u sukobu sa Božjim [Djela 5:29]. Jer svaka vlast postoji po Božjem dopuštenju, uključujući i ove sadašnje. 2. Stoga, svako ko se opire vlastima u stvari se suproti božanskoj ustanovi, i mora biti spreman suočiti se sa kaznom.

3. Građani koji se drže zakona ne moraju se plašiti policije, ali koji krše zakon da. Zato ako želite izbjeći brigu svaki put kad ugledate policajca, uvjerite se da poštujete državne zakone i zauzvat ćete imati mirnu savjest. 4. Napokon, policajci su Božje sredstvo obuzdavanja zločina i održavanja reda i zakona u grešnome svijetu. 5. Iz ovoga razloga morate se pokoravati predstavnicima zakona, ne prosto zato što želite izbjeći kaznu, već što, kao hrišćani, vjerujete da je pravo tako činiti.

6. Isto tako, kao djeca Božja, morate uredno plaćati dažbine, pošto su svi državni službenici takođe Božje sluge, premda to neki od njih možda ne shvataju. Oni su tu da ispunjavaju božansku namjeru. 7. Budite marljivi, dakle, prema svim svojim obavezama i poštujujte one koji vode zemlju.

Međusobne dužnosti

8. Čuvajte se koliko je to moguće finansijskog duga, ali budite uvijek dužni kad je u pitanju međusobna ljubav; jer kad nesebično volite druge, vi u stvari držite zakon. 9. Jer poslednjih šest zapovijesti moralnog zakona, koje se bave međusobnim odnosima, kao na primjer 'ne čini preljube,' 'ne ubij,' 'ne ukradi,' 'ne odavaj se zlim željama,' itd., mogu se pozitivno sažeti u ovoj jednoj zapovijesti: ljubi bližnjega svoga bezuslovno baš kao što prirodno bezuslovno voliš sebe. 10. Prava, nesebična *agape* ljubav nikada ne misli ili čini zlo drugome, i kao što je naš Gospod istakao, takva ljubav je istinsko ispunjenje zakona [Mat. 22:35-40].

Svjedočanstvo Duhom ispunjenog života

11. Ovo što vam savjetujem da činite mora se sprovesti u praksi utoliko više koliko vidite da se približava kraj kako bi se našli vjerni i budni kad Hristos dođe, što je mnogo bliže nego mislite. 12. Noć se skoro završava i dan, koji predstavlja drugi dolazak, osviće. Ostavimo dakle sve što se suproti hrišćanskom stilu života i živimo kao istinski obraćeni hrišćani. 13. Neka svijet vidi preobražavajuću silu jevanđelja u vama i vašem ponašanju koje je potpuno drugačije od ponašanja svjetovnih ljudi koji najveći dio svog vremena provode u pijančenju, odavanju seksualnom nemoralu, sukobljavanju i zavisti. 14. Ono što govorim je da dopustite Hristu da preko svoga Svetoga Duha potpuno upravlja vašim životima tako da ne ostane mjesta za zadovoljavanje grešnih želja vaše pale prirode.

ČETRNAESTA GLAVA

Hrišćanski odnosi

1. Kad je koji vjernik previše obziran i zato slab u vjeri, molim vas ne dovodite u pitanje njegovo ili njeno obraćenje, već prihvatite tu osobu kao hrišćani. **2.** Jer svi mi dolazimo iz različitih sredina, i zato ne mislimo jednako kad se radi o hrišćanskoj praksi. Na primjer, jedan vjernik misli da je u redu jesti sve dok će drugi, čija vjerovanja su u neku ruku oskudnija informacijama, jesti samo povrće. **3.** Hrišćanin koji misli da može jesti sve ne smije nipodaštavati onoga koji tako ne osjeća. Isto tako, onaj koji ne jede određene stvari ne smije osuđivati vjernike koji to rade. Napokon, obojica su podjednako prihvaćeni u Božjim očima.

Međusobno osuđivanje

4. Kad je riječ o nefundamentalnim pitanjima, nijedan hrišćanin nema prava da sudi o pogledima drugoga hrišćanina, bas kao čovjek ne može suditi sluzi drugoga. Napokon, svaki sluga je odgovoran svome šefu i gospodar je taj koji odlučuje koje je prihvatljivo a koje neprihvatljivo ponašanje istoga sluge. Kao hrišćana, Hristos je naš Gospodar i svaki vjernik je Njemu odgovoran. **5.** Na primjer, hrišćanin koji dolazi iz jevrejske sredine može se izdvajati po poštovanju starozavjetnih praznika, dok drugi, budući neznabožac, ne pravi razliku između praznika i ostalih dana. Svaki vjernik mora pošteno odlučiti šta je pravo u ovim sivim područjima hrišćanskog življenja.

6. Jevrejski vjernik koji osjeća da mora nastaviti poštovati praznike, čini to iz duboke odanosti Bogu. Slično tome, neznabožački vjernik koji misli da ti praznici više ne važe čini tako iz iskrenog ubjeđenja da Gospod vise ne traži od vjernika da ih drže. Obojica su poštenu u svojim ubjeđenjima, ali nijedan ne smije nametati svoje poglede drugima. Isto važi kad se radi o jelu; dok se vjernici možda ne slažu šta se smije jesti, bez obzira na to, svaki jede da ugodu Gospodu. **7.** Jer biti pravi hrišćanin znači odricati se od sebe i živjeti životom u svemu ugodnim Bogu [1 Kor. 10:31-33].

8. Pravo hrišćanstvo zahtijeva od svakog vjernika da se potčini formuli Jevanđelja, “ne ja, već Hristos” [Gal. 2:20], čak ako bi to značilo i polaganje života u ovom procesu. Drugim riječima, bilo da živi ili umire, pravi hrišćanin je potpuno podređen volji Božjoj. **9.** Krst Hristov zahtijeva takvo stanovište, pošto nas je Hristos iskupio svojom smrću i vaskrsenjem tako da mu možemo potpuno pripadati u životu i smrti.

10. U tom pogledu, hrišćani nemaju isključivog prava da se međusobno osuđuju. To pravo pripada jedino Bogu, i mi ćemo svi stati pred Njegovim sudskim prestolom, da svaki položi račun o sebi. **11.** Evo kako to Bog postavlja u Starom Zavjetu: kao Gospod suveren sudiću svakome prema istini u koju je ubijeđen. I na kraju će svi priznati da sam Ja Gospod bio pravedan u svim svojim postupcima [Isa. 45:23]. **12.** Imajući ovo na umu, da svi živimo svjesni činjenice da ćemo jednoga dana lično morati položiti račun Bogu.

Živjeti jedan za drugoga

13. Dakle, da više ne sudimo jedni drugima, već prije da se uvjerimo da naše vlastito ponašanje na neki način ne postane prepreka za duhovni napredak drugoga, ili, što je još gore, sredstvo za duhovno opadanje hrišćanske braće. **14.** Znam i uvjeren sam u Hristu da nema nikakve zasluge u onome što jedemo ili pijemo, već onaj koji je ubijeđen da jedenje nekih stvari obesčašuje Boga, neka se uzdržava.

15. Dalje, ako jedenje neke osobite hrane spotiče tvog brata u vjeri, u ime istinske hrišćanske ljubavi, nemoj tako da činiš, naročito ako to utiče na njegovu vjeru. **16.** Drugim

riječima, ne dopustite da sumnjiva hrana postane sredstvo razdora u crkvi. **17.** Napokon, prvenstvena briga Božjega carstva nije hrana već pravednost, mir, i radost u Svetome Duhu. **18.** Uvijek imajte na umu ove primjedbe i živjećete istinskim hrišćanskim životom, ne samo ugađajući Bogu nego i svojoj braći vjernicima.

19. Usmjerimo, dakle, svoje živote na takav način koji će donijeti mir i sklad u crkvi i duhovni rast među vjernicima. **20.** Jer pitanja ritualne hrane su zaista lična stvar i ne smiju se ticati vaših međusobnih odnosa ili djela Božjeg. Stoga, neka svaki hrišćanin jede sa čistom savješću pred Bogom. **21.** Ono što govorim je da nije dobro jesti mesa ili piti pića koja će, na neki način, uzrokovati da se koji brat spotakne na hrišćanskom putu, uvrijedi ili oslabi u vjeri.

22. Tvrдите li da imate istinsku vjeru, koja radi kroz ljubav? [*Gal. 5:6*] Onda je i pokažite svojim hristolikim ponašanjem. Jer srećan je onaj koji živi životom slobodnim od krivice. **23.** Jer kad se savjest hrišćanina osjeća krivom pred Bogom u onom što čini, takav vjernik očito čini nešto nedosledno načelima vjere, u kom slučaju je u redu osjećati se krivim. Jer sve što se čini u neskladu sa vjerom je grijeh.

PETNAESTA GLAVA

Međusobno izgrađivanje duhovnosti

1. Neka oni među vama koji su zreli hrišćani budu saosjećajni i pokažu razumijevanje prema slabostima nezrelih vjernika koji su još uvijek mala djeca *u Hristu*. Ne gledajte ih sa nipodaštavanjem u samopravednosti. **2.** Neka svaki vjernik gaji iskrenu brigu za blagostanje drugih i bude od pomoći na međusobnoj duhovnoj izgradnji, **3.** baš kao i Hristos što nije došao da ugađa sebi već da traži i spase izgubljeno čovječanstvo. Radio je ono što je prorečeno o Njemu: osuda i kletva koja pripada grešnom ljudskom rodu sruči se na mene [*Ps. 69:9*].

4. A ova proročanstva vezano za iskupiteljsku aktivnost našega Gospoda napisane su za našu utjehu kako bi se mogli međusobno hrabriti da ostanemo vjerni usred progonstva, dok čekamo svoje konačno spasenje. **5.** Da vam Bog, koji je veoma strpljiv sa svakim od nas, da isti takav međusobni odnos kroz milost Gospoda našega Isusa Hrista, **6.** kako bi u zajednici mogli proslaviti riječju i djelom – Onoga kojega zovemo Ocem našega Gospoda Isusa Hrista. **7.** Dakle, tretirajte i prihvatajte jedan drugoga baš kao što Bog *u Hristu* prihvata nas grešnike kao svoje sinove i kćeri.

Spasenje prošireno na neznabošce

8. Dakle, istina je da je Hrist došao, kao što je najavio, “radi doma Izraelova.” Ovo zato što je Bog, u Starom Zavjetu, obećao spasenje preko Jevreja ili potomaka Avraama, Isaka i Jakova. On je to obećanje ispunio *u Hristu*, koji je, po svojoj ljudskoj prirodi, bio Jevrejin. **9.** No i pored toga, dok je spasenje kroz Jevreje, ono obuhvata i neznabožački svijet; i za to ovi treba da su zahvalni. A pošto je spasenje uključilo čitavo čovječanstvo, tako je i prorečeno: dobre vijesti o spasenju će se propovijedati među neznabošcima i oni će mu pjevati hvalu [*Ps. 18:49*].

10. Božja namjera o uključivanju neznabožaca u svoje spasenje se tako jasno uči u Starom Zavjetu da ne shvatam kako smo mi Jevreji to mogli previdjeti. Evo nekih primjera: radujte se neznabošci zajedno sa Jevrejima! [5 Mojs. 32:43]. **11.** Ili, hvalite Boga svi neznabošci i neka ga svi ljudi proslavljaju [Ps. 117:1]. **12.** Čak i veliki prorok Isaija ponavlja istu istinu: biće jedan Jesejev potomak koji će doći da iskupi cijelo čovječanstvo i mnogi neznabošci će vjerovati u Njega [Isa. 11: 1, 10].

13. U pogledu ove čudesne istine, neka vas Bog našega otkupljenja ispuni neizrecivom radošću, mirom koji je iznad poimanja i punom sigurnošću vašega spasenja, tako da pod uticajem Svetoga Duha vaša nada nikad ne oslabi. **14.** Ne kao da sumnjam u vašu vjeru, jer ubijeden sam po izvještajima koje sam primio da ste vi hrišćani u Rimu puni ljubavi i dobrih djela, utemeljeni u istini i da možete podučavati jedan drugoga.

15. Ali uprkos tome, bio sam otvoren s vama podsjećajući vas na vaše hrišćanske obaveze, imajući u vidu da me Bog odvojio kao apostola, **16.** poslanika Isusa Hrista, naročito postavljenoga da objavi jevanđelje neznabošcima i učini ih dijelom Božje porodice kroz vjeru u Isusa Hrista i posvećenje Svetoga Duha. **17.** A za ovu službu veoma sam zahvalan našem Gospodu i Spasitelju, koji je Božje sredstvo našega iskupljenja.

18. Ovo što sam vam napisao nije moje vlastito mišljenje već ono što mi je Hristos otkrio, povjeravajući mi zadobijanje duša među neznabošcima, pokazujući im Božju spasonosnu silu u riječima i na djelima; **19.** to jest, kroz čuda i natprirodna djela demonstrirajući silu Božjega Duha tako da sam od Jerusalima pa do najudaljenijih krajeva Srednjeg Istoka potpuno propovijedio dobre vijesti o spasenju u Hristu.

20. Čineći tako, naročite napore sam uložio da objavim ovo jevanđelje u krajevima gdje se nije ulazilo, da se ne bih miješao u svjedočenje i rad drugih hrišćanskih vjemika. **21.** Kao rezultat ove službe, ispunilo se sledeće proročanstvo: pokazaću se onima koji su izvan zavjetnog Božjeg naroda, i oni koji ne tražiše Mesiju radovaće se istini kad se Hristos propovijedi [Isa. 52:15]. **22.** I slučajno, upravo ova služba me spriječila da dođem k vama u Rim do sada.

23. Ali prije svega moram se vratiti u Jerusalim sa posebnim darovima grčkih hrišćana koje su priložili da pomognu potrebama tamošnjih vjernika. **26.** Ovi grčki hrišćani su čuli za neprilike koje su imali vjernici u Jerusalimu, i kao izraz stvarne brige uputili posebne donacije da pomognu jevrejskoj braći koja stradaju. **27.** Sigurno će vam biti drago znati da su ti grčki hrišćani bili više nego srećni da daju ovu pomoć, imajući u vidu da je spasenje došlo od Jevreja. Osjećali su da pošto su, kao neznabošci, uključeni u otkupljenje obećano Jevrejima, najmanje što mogu učiniti u zahvalnosti je da potpomognu jevrejske hrišćane u njihovim materijalnim potrebama.

28. Dakle, kad isporučim ovu robu braći u Jerusalimu i uvjerim se da je sve kako treba, definitivno planiram ići za Španiju, **29.** zastajući usput u Rimu, gdje ću, nadam se, imati priliku da vam potpuniije objavim jevanđelje o Hristu.

30. U međuvremenu, nastavite uzdizati ljubav Božju koju primiste kroz prebivanje Svetoga Duha; a takođe se molite i za mene, da se ispuni Božja volja, **31.** i da me neprijatelji jevanđelja u Judeji ne ometu da dođem k vama. Takođe, ne zaboravite da se molite za vjernike u Jerusalimu, kako bi cijenili moj rad i pomoć koju im donosim, **32.** da se i ja radujem kad dođem k vama, znajući da je Bog blagoslovio moju službu i da će nastaviti tako da čini u vašem prisustvu. **33.** Neka naš divni Bog, koji nam donosi mir u srcu, bude neprekidno sa svima vama. Amin.

ŠESNAESTA GLAVA

Pavle pozdravlja saradnike u Rimu

[Napomena: Stihovi 1-16 ovog zaključnog poglavlja su ispunjeni pozdravima braći vjernicima koji su nekad sudjelovali u Pavlovoj službi ali sada borave u Rimu. Zajednička fraza koja se primjenjuje u svim ovim pozdravima je izraz “u Hristu,” što je centralna tema Pavlove teologije i fundamentalna istina koja spasava i ujedinjuje sve vjernike u jednu opštu spregu i nadu.]

Pavlova upozorenja na lažne učitelje

17. Zaključujući ovo izlaganje o slavnom jevandjelju o Hristu, preklinjem vas braćo da brižno pazite na one koji se suprote istini kao što je *u Hristu* i žele raspirati podjelu u crkvi. Izbjegavajte ove lažne učitelje po svaku cijenu. **18.** Jer takvi ljudi u stvarnosti ne služe Hristu već svojim sebičnim interesima, i laskavim riječima obmanjuju sve one koji se daju lako zavesti. **19.** Međutim, želim da znate da uživam slušajući dobre izvještaje o vašoj vjernosti istini, ali istovremeno se osjećam obaveznim upozoriti vas na ove lažne učitelje i posavjetovati vas da pažljivo ispitajte sve čemu se učite – odvajajući istinu od zablude. **20.** Neće dugo proći dok Bog, kroz Hrista, ne dokrajči Sotonu i njegove prevarne puteve. U međuvremenu, neka vas milost našega Gospoda prati i sačuva vjerne do kraja. Amin.

Pavle zaključuje sa pozdravima

[Napomena: Stihovi 21-24 sadrže pozdrave od Pavlovih saradnika, zemljaka i prijatelja, i Tertija, njegovog sekretara.]

Blagoslov

25. A sada, Onome koji vas može utvrditi i sačuvati od pada, kroz silu jevandjelja Hristova, koje je bilo donekle skriveno u prošlosti, **26.** a sada vam se potpuno otkri u liku Isusa Hista i učenjima Božje Riječi, koja se objavljuju čitavom ljudskom rodu prema Božjem zavještanju, pozivajući vas na poslušnost istini u vjeri, **27.** jedinome istinome Bogu koji nas može spasti, slava i hvala zauvijek Njemu i Gospodu našem Isusu Hristu. AMIN.
